

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์

332.678
๑๗

๑๗ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
โดย สถาบันส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

รายงานการวิเคราะห์ศักยภาพการลงทุน
แผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี

เสนอต่อ

จังหวัดกาญจนบุรี

โดย

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิงหาคม 2537

ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) กาญจนบุรี

1. ที่ปรึกษาคณะกรรมการพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านในจังหวัดกาญจนบุรี
2. คณะกรรมการพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี (กพจ.กจ.) ประกอบด้วย
  - 2.1 ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี ประธานกรรมการ
  - 2.2 รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี (1) รองประธานกรรมการ
  - 2.3 อัยการจังหวัดกาญจนบุรี (ผู้ทรงคุณวุฒิ) กรรมการ
  - 2.4 สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดกาญจนบุรี (ผู้ทรงคุณวุฒิ) กรรมการ
  - 2.5 ปลัดจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.6 ประธานสภาจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.7 สมาชิกสภาจังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้รับมอบหมายจากสภาจังหวัดฯ 2 ท่าน กรรมการ
  - 2.8 นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.9 นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่น กรรมการ
  - 2.10 ประธานหอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.11 ประธานชมรมธนาคารจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.12 ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกลุ่มท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.13 คลังจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.14 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.15 ศึกษาธิการจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.16 เกษตรจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.17 อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.18 พาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.19 โยธาธิการจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.20 พัฒนาการจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการ
  - 2.21 ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรรมการ
  - 2.22 ผู้แทนสำนักงบประมาณ กรรมการ
  - 2.23 หัวหน้าสำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการและเลขานุการ
  - 2.24 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนสำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะอนุกรรมการกำกับการศึกษาแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี

1. รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี (1) ประธานอนุกรรมการ
2. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ อนุกรรมการ
3. ผู้แทนสำนักงานประมาธ อนุกรรมการ
4. ประธานหอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการ
5. ประธานสภาอุตสาหกรรมกลุ่มท้องที่จังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการ
6. อุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการ
7. พาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการ
8. หัวหน้าสำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการและเลขานุการ
9. หัวหน้าฝ่ายแผนและโครงการ สำนักงานจังหวัด
กาญจนบุรี อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
10. ผู้ช่วยพาณิชย์จังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
11. ผู้ช่วยเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นายเดชา พิมพิสุทธิ์ วิสกร 5 สำนักงานอุตสาหกรรม
จังหวัดกาญจนบุรี อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คณะผู้ดำเนินการศึกษา

ผู้อำนวยการโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ชาติานิติ

หัวหน้าโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ ธีรพันธุ์

ผู้วิจัยหลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณศิลป์ ธีรพันธุ์

อาจารย์ ดร.นพรัตน์ ตาปนานนท์

รองศาสตราจารย์ ศักดิ์ชัย ทิรินทร์ภาณุ

อาจารย์ วิลาวรรณย์ ภมรสวรรณ

นางสาวสุมิตรา พูลทอง

นางสาวสมจิต ลิ้มสวัสดิ์ผล

นางสาวณัฐรี ตั้งยงตระกูล

นายปราโมทย์ สุกใส

สถาบันนันทวิทยาบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำนำ

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับมอบหมายจากจังหวัดกาญจนบุรี ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับการศึกษาแผนลงทุนจังหวัด ซึ่งจัดตั้งโดยคณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) ให้จัดทำแผนการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรีตามนโยบายการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคของรัฐบาล เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนและการจ้างงานในระดับจังหวัด

แผนลงทุนจังหวัดที่จัดทำขึ้นในครั้งนี้ ประกอบด้วยรายงาน 3 ฉบับด้วยกัน ฉบับแรก ได้แก่ "รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น" ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นภาพรวมของจังหวัดกาญจนบุรีในด้านความพร้อม ข้อได้เปรียบ ตลอดจนปัญหาและข้อจำกัดต่อการลงทุนของภาคเอกชน ฉบับที่ 2 ได้แก่ "รายงานการวิเคราะห์ศักยภาพการลงทุน" มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงศักยภาพและแนวโน้มการลงทุนในแต่ละสาขาเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี ส่วนฉบับที่ 3 ได้แก่ "แผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี" ซึ่งแสดงรายละเอียดของโครงการลงทุนเสนอแนะสำหรับภาคเอกชน ตลอดจนแผนงานและมาตรการสนับสนุนของรัฐบาล

การจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรีครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือจากบุคคลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี คณะผู้ศึกษาขอขอบพระคุณนายณัฏฐ์ ศรีวิหค ผู้ว่าราชการจังหวัดกาญจนบุรี นายกฤษณ์ ธีระชัยขุติ รองผู้ว่าราชการจังหวัด นายมนู ชานนท์ ประธานหอการค้าจังหวัดกาญจนบุรี รวมทั้งคณะกรรมการกำกับการศึกษาแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรีทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่คณะผู้ศึกษาตลอดมา

นอกจากนี้คณะผู้ศึกษาขอขอบคุณหัวหน้าส่วนราชการ และเจ้าหน้าที่ส่วนราชการต่าง ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี ที่ได้ช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและตรวจสอบข้อมูล ตลอดจนให้คำแนะนำที่มีประโยชน์ ซึ่งช่วยให้การจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรีสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะผู้ศึกษาและจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี

สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิงหาคม 2537

สารบัญเรื่อง

หน้า

บทที่ 1	บทนำ	1-1
1.1	ความเป็นมาของโครงการ	1-1
1.2	วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ศักยภาพของการลงทุน	1-2
1.3	กรอบแนวความคิดการวิเคราะห์	1-2
1.4	วิธีดำเนินการศึกษา	1-3
บทที่ 2	บทบาทความสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรีต่อการพัฒนาภาคและประเทศ	2-1
2.1	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	2-1
2.2	ผังภาคตะวันตก พ.ศ. 2544 และผังโครงสร้างจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2549	2-4
2.3	นโยบายการพัฒนาของจังหวัดกาญจนบุรี	2-7
2.4	แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี	2-10
2.5	โครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติจากประเทศเมียนมาร์	2-17
2.6	สรุปบทบาทความสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี	2-19
บทที่ 3	สภาพภาพการพัฒนาและข้อจำกัดในปัจจุบันของจังหวัดกาญจนบุรี	3-1
3.1	โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี	3-1
3.2	โครงสร้างการจ้างงานของจังหวัดกาญจนบุรี	3-1
3.3	โครงสร้างพื้นฐานและข้อจำกัดทางกายภาพ	3-4
3.4	ความเชื่อมโยงของการพัฒนาระหว่างจังหวัดกาญจนบุรีและพื้นที่ข้างเคียง	3-6
3.5	สภาพภาพและข้อจำกัดของปัจจัยที่ดิน	3-9
3.6	การส่งเสริมการลงทุน	3-12

บทที่ 4	สู่ทางและโอกาสในการลงทุนในจังหวัดกาญจนบุรี	4-1
4.1	ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี ...	4-1
4.1.1	ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขา	4-2
4.1.2	ทัศนคติของท้องถิ่นต่อการลงทุนในธุรกิจและอุตสาหกรรม	4-6
4.2	สู่ทางและโอกาสการลงทุนในสาขาการผลิตขั้นปฐมภูมิ	4-8
4.2.1	กลีกรรรม	4-8
4.2.2	บุคคลัตว์	4-12
4.2.3	ประมง	4-14
4.2.4	เหมืองแร่	4-15
4.3	สู่ทางและโอกาสการลงทุนในสาขาการผลิตขั้นทุติยภูมิ	4-16
4.3.1	อุตสาหกรรม	4-16
4.3.2	การก่อสร้าง	4-26
4.3.3	ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์	4-27
4.3.4	หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน	4-28
4.4	สู่ทางและโอกาสการลงทุนในสาขาการผลิตขั้นตติยภูมิ	4-29
4.4.1	การท่องเที่ยว	4-29
4.4.2	การค้าส่งและค้าปลีก	4-39

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 สาขาการผลิตที่มีการขยายตัวสูงของจังหวัดกาญจนบุรีพิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวม	3-2
3.2 ราคาประเมินที่ดินจำแนกตามจังหวัดในภาคตะวันตก พ.ศ. 2531-2534 และ พ.ศ. 2535-2538.....	3-10
3.3 สรุปราคาประเมินที่ดินต่ำสุดและสูงสุดของจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2535-2538)	3-13
4.1 การคาดการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาของจังหวัดกาญจนบุรี (ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2531)	4-4
4.2 ทิศนคติของท้องถิ่นต่อการลงทุนในธุรกิจและอุตสาหกรรม	4-7
4.3 เกษตรกรรมที่มีเส้นทางและโอกาสในการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี	4-11
4.4 ปศุสัตว์ที่มีเส้นทางและโอกาสในการลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี	4-13
4.5 20 อันดับการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานรายสาขาอุตสาหกรรมในเขตจังหวัด กาญจนบุรี	4-17
4.6 20 อันดับการเปลี่ยนแปลงจำนวนคนงานรายสาขาอุตสาหกรรมในเขตจังหวัด กาญจนบุรี	4-18
4.7 20 อันดับการเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนรายสาขาอุตสาหกรรมในเขตจังหวัด กาญจนบุรี	4-19
4.8 อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มของการขยายตัวสูงของจังหวัดกาญจนบุรี พิจารณาจากการ ขยายตัวของจำนวนโรงงาน คนงาน และเงินลงทุน	4-20
4.9 อุตสาหกรรมที่มีเส้นทางและโอกาสในการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี	4-21
4.10 หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนของจังหวัดกาญจนบุรี	4-28
4.11 จำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดกาญจนบุรี และจำนวนผู้พักแรมในช่วงปี พ.ศ. 2530-2535	4-30

4.12	การคาดประมาณจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนและจำนวนผู้มาพักแรมในจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2535-2544	4-30
4.13	ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยว	4-32
4.14	การคาดประมาณจำนวนห้องพักที่ความต้องการในจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2539-2544	4-34

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนภูมิ

แนภูมิที่

หน้า

- 3.1 ราคาที่ดินประเมินสูงสุดและต่ำสุดในจังหวัดต่างๆ ของภาคตะวันตก
(พ.ศ. 2535-2538)..... 3-11
- 3.2 ราคาที่ดินประเมินสูงสุดและต่ำสุดของจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2535-2538)... 3-14
- 4.1 การเติบโตของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน จังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2530-2535 . 4-31
- 4.2 การเติบโตของจำนวนผู้ที่พักแรมในจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2530-2535 4-31

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแนบที่

แผนที่	หน้า
2.1 เมืองที่เป็นศูนย์กลางและแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมในรัศมี 200 กิโลเมตร รอบกรุงเทพมหานคร	2-3
2.2 ผังระบบชุมชนปี พ.ศ. 2544	2-5
2.3 ผังระบบชุมชนจังหวัดกาญจนบุรี	2-6
2.4 แผนพัฒนาการท่องเที่ยวระยะสั้นและระยะยาว	2-11
2.5 การกระจายตัวของกลุ่มพื้นที่ท่องเที่ยว	2-13
2.6 โครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติจากประเทศเมียนมาร์	2-18
3.1 พื้นที่รองรับการลงทุน	3-5
3.2 การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม	3-8

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

ตามที่รัฐบาลมีนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคโดยกระตุ้นให้เกิดการลงทุน และการจ้างงานในจังหวัดต่าง ๆ จึงดำเนินการให้จังหวัดจัดทำแผนลงทุนในลักษณะที่มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันการเงินอย่างกว้างขวาง ทั้งนี้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกิดประโยชน์ในด้านต่าง ๆ เช่น นักลงทุนใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจลงทุน สถาบันการเงินใช้ประกอบการพิจารณาสนับสนุนโครงการที่เอกชนขอรับการสนับสนุน หน่วยงานของรัฐทางด้านการพัฒนากำลังแรงงาน และการวางผังเมืองใช้ประโยชน์ในการจัดแผนพัฒนา และหน่วยงานของรัฐในระดับจังหวัดใช้ประกอบการตัดสินใจในการจัดงบประมาณโครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน เพื่อตอบสนองต่อนโยบายดังกล่าวของรัฐบาล จังหวัดกาญจนบุรีจึงได้มอบหมายให้สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้จัดทำแผนลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี

แผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี ประกอบด้วยรายงาน 3 ฉบับด้วยกัน ฉบับแรก เป็น รายงานวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น สำระสำคัญคือการประมวล และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัด กาญจนบุรีด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และประชากร เพื่อชี้ให้เห็นถึงความเหมาะสมและความพร้อมของพื้นที่ในการรองรับการลงทุนของภาคเอกชนในด้านต่าง ๆ ศักยภาพในการดึงดูดการลงทุน ตลอดจนปัญหาและข้อจำกัดของการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี

รายงานฉบับที่ 2 (คือฉบับนี้) เป็นรายงานการวิเคราะห์ศักยภาพการลงทุน สำระสำคัญ คือการวิเคราะห์ศักยภาพ โอกาส ช่องทางการลงทุน และการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด กาญจนบุรี โดยการเชื่อมโยงการพัฒนาและการลงทุนเข้ากับนโยบายพัฒนาประเทศ ภาค และจังหวัด เพื่อนำไปสู่การเสนอแนะแผนลงทุนที่สมบูรณ์ในฉบับต่อไป

รายงานฉบับที่ 3 เป็นแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี สำคัญ คือการนำเสนอ รายละเอียดของโครงการลงทุนภาคเอกชนในสาขาต่าง ๆ ทั้งในด้านที่ตั้ง แหล่งวัตถุดิบ รูปแบบ และขนาดของการลงทุน ตลอดจนแผนงานสนับสนุนของภาครัฐ ซึ่งนักลงทุน สถาบันการเงิน และหน่วยงานวางแผนของรัฐ และจังหวัดกาญจนบุรี สามารถนำเอาไปใช้ประโยชน์ต่อไปได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์ศักยภาพของการลงทุน

รายงานการวิเคราะห์ศักยภาพการลงทุน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นทิศทางการพัฒนาใน กิจกรรมเศรษฐกิจต่าง ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรีที่ชัดเจนเหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพ และ โอกาสของจังหวัด เพื่อให้เป็นกรอบกำหนดการพัฒนาการลงทุน และจัดลำดับความสำคัญของ ประเภทการลงทุนของจังหวัด

1.3 กรอบแนวความคิดการวิเคราะห์

1. กำหนดบทบาทสำคัญของจังหวัดต่อการพัฒนาภาคและประเทศ โดยพิจารณาจาก นโยบาย และแนวทางการพัฒนาทั้งระดับชาติ ภูมิภาค และระดับจังหวัด
2. ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนา ตลอดจนศักยภาพ และข้อจำกัดการพัฒนา ของจังหวัด
3. ประเมินสถานการณ์วิเคราะห์ได้ในปัจจุบัน และบทบาทของจังหวัด ต่อการพัฒนา ในอนาคต
4. วิเคราะห์ช่องทางที่จะเห็นโอกาสหรือใช้โอกาสใหม่ ๆ นอกเหนือจากบทบาทที่ถูก กำหนดโดยนโยบายที่มีอยู่แล้ว
5. วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของช่องทางการลงทุนอื่น ๆ เมื่อได้ดำเนินการขจัด อุปสรรคและข้อจำกัดต่าง ๆ ของจังหวัด หรือสร้างกลไกการลงทุนใหม่ ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้เกิด มิติใหม่เพิ่มเติมในการลงทุนของจังหวัด

1.4 วิธีดำเนินการศึกษา

เริ่มจากการวิเคราะห์นโยบายต่าง ๆ ทั้งส่วนกลาง และในระดับจังหวัดที่มีส่วนกำหนดบทบาทและทิศทางการพัฒนาของจังหวัดกาญจนบุรี ผลที่ได้ในส่วนนี้จะนำไปประมวลกับข้อมูลรูปในการศึกษาข้อมูล และผลจากการเสนอแนะจากการสัมมนา รวมถึงการสำรวจข้อมูลภาคสนาม และวิเคราะห์โดยเทคนิควิธีการที่เหมาะสมสำหรับข้อมูลแต่ละประเด็น เพื่อสรุปอนาคตภาพ (Scenario) ของจังหวัดกาญจนบุรี และเสนอแนะแนวทางลงทุนให้สอดคล้องกับศักยภาพ โอกาส ช่องทาง และการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทบาทความสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรีต่อการพัฒนาภาคและประเทศ

ในการศึกษาเพื่อจัดทำแผนการลงทุนจังหวัดกาญจนบุรีนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณานโยบายและแผนการพัฒนารัฐและท้องถิ่นควบคู่ไปด้วย โดยใช้เป็นกรอบหรือแนวทางในการพิจารณาเพื่อกำหนดเป้าหมายที่จะเกิดขึ้นในแผนการลงทุนต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

2.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ได้ตั้งเป้าหมายให้กาญจนบุรีเป็นเมืองรองในภาคตะวันตก เพื่อให้สามารถรับช่วงกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่อจากกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถกระจายกิจกรรมต่าง ๆ ออกไปสู่ประชากรในภูมิภาคได้อย่างต่อเนื่อง และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 กำหนดให้กาญจนบุรีเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาคตะวันตก ซึ่งมีบทบาทต่าง ๆ ในภาค ได้แก่ เป็นแหล่งผลิตอ้อย และน้ำตาลที่สำคัญของภาค เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของภาค เป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าพลังน้ำที่สำคัญของประเทศ และการชลประทานที่สำคัญของภาคตะวันตก

สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาประเทศไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. รักษาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้การเจริญเติบโตเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และมีเสถียรภาพ
2. การกระจายรายได้และกระจายการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคและชนบทให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
3. เร่งรัดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ

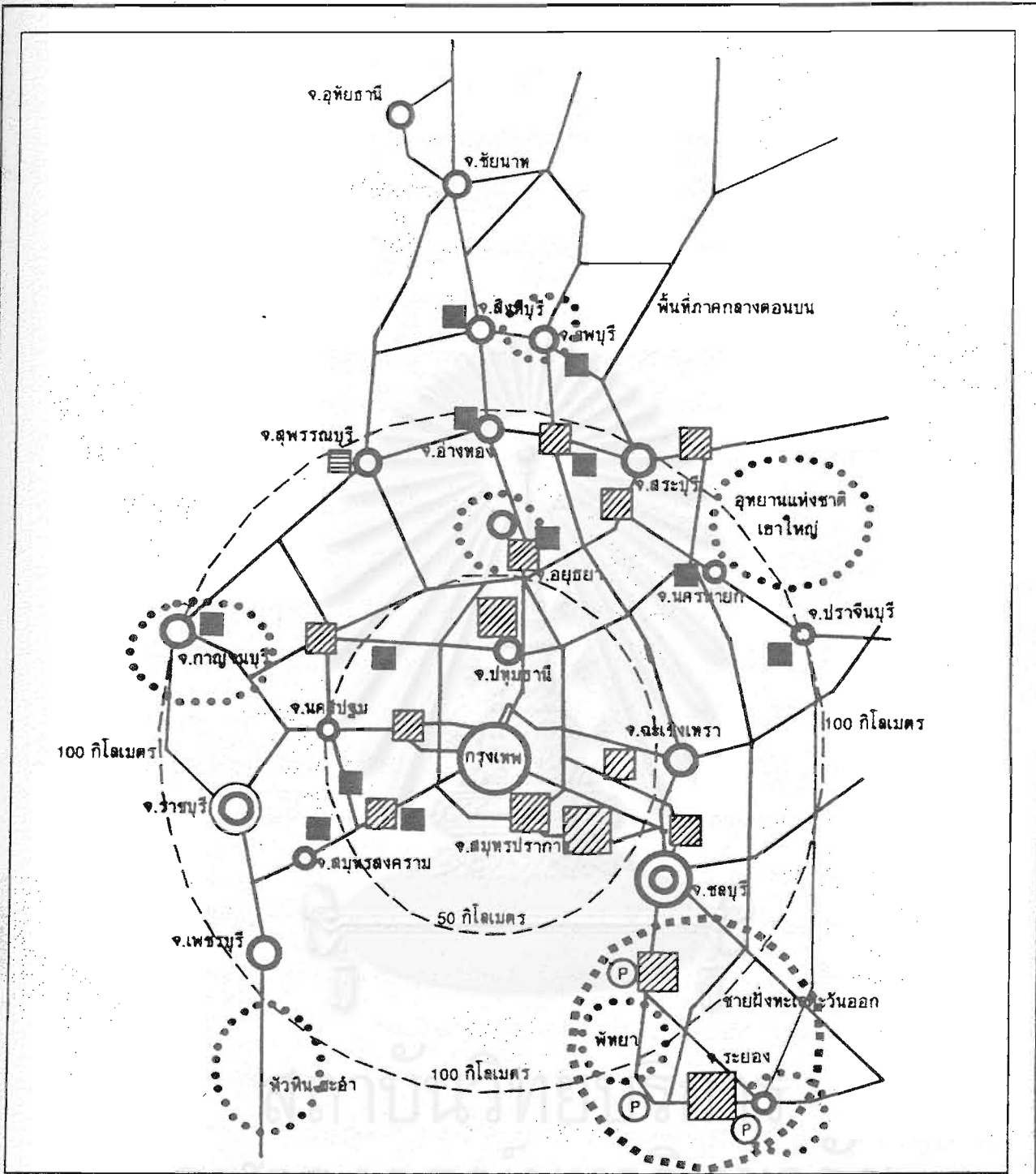

นอกจากนี้ยังกำหนดเป้าหมายของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ใน การพัฒนาประเทศช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ซึ่งพอจะสรุปได้ ดังนี้

- กำหนดให้เศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศ ขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 8.2 ต่อปี
- กำหนดให้รายได้ครัวเฉลี่ยต่อหัว เพิ่มขึ้นจาก 41,000 บาท ในปี พ.ศ. 2534 เป็น 72,000 บาท ในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของแผนฯ 7 หรือรายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.0 ต่อปี
- กำหนดให้สาขาเกษตรกรรม ขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 3.4 ต่อปี
- กำหนดให้สาขาอุตสาหกรรม ขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 9.5 ต่อปี
- กำหนดให้มูลค่าการส่งออกสินค้า เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 14.7 ต่อปี หรือปริมาณ การส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 9 ต่อปี
- กำหนดกลุ่มบุคคลเป้าหมาย 6 กลุ่ม ที่จะต้องดูแลเป็นพิเศษ เพื่อนำให้การกระจาย รายได้เลวลง ได้แก่ (1) กลุ่มเกษตรกรยากจน (2) กลุ่มแรงงานรับจ้างภาคเกษตร (3) กลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยขนาดเล็กและธุรกิจขนาดย่อม (4) กลุ่มลูกจ้างเอกชนผู้มีรายได้น้อย (5) กลุ่มข้าราชการและพนักงานของรัฐ และ (6) กลุ่มที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้

ส่วนเป้าหมายของการพัฒนาเมืองในส่วนภูมิภาคของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 นั้น ได้ กำหนดการพัฒนาเมืองศูนย์กลางความเจริญในส่วนภูมิภาค ให้เป็นฐานเศรษฐกิจหลักของแต่ละภาค เพื่อรองรับการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค ลดความแออัดให้กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และให้เมืองศูนย์กลางในแต่ละภาคเป็นฐานส่งทอดความเจริญออกสู่เมืองบริวารโดยรอบอย่างเป็น ระบบ สำหรับภาคตะวันตกได้กำหนดเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค คือ ราชบุรี โดย กำหนดให้เป็นศูนย์กลางหลักด้านการค้า บริการ และบริหาร รวมทั้งเป็นเขตอุตสาหกรรม การ เกษตร และเครื่องจักรยนต์ของภาคที่เชื่อมโยงกับจังหวัดกาญจนบุรี และเพชรบุรี

นอกจากนี้ในแผนพัฒนาภาคกลาง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 7 ได้กำหนด ให้จังหวัดกาญจนบุรี เป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญลำดับที่สาม รองมาจาก จังหวัดราชบุรี ซึ่ง เป็นศูนย์กลางความเจริญลำดับรอง (แผนที่ 2.1) โดยการกำหนดให้กาญจนบุรีเป็นฐานเศรษฐกิจ ที่สามารถรองรับการกระจายกิจกรรมทางเศรษฐกิจและเชื่อมโยงกับการพัฒนาพื้นที่เมืองและชนบท ภายในจังหวัด โดยเฉพาะด้านการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยว ธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาฬจนบุรี

แผนที่ 2.1

แสดง เมืองที่เป็นศูนย์กลางและแหล่งที่ตั้งอุตสาหกรรมในรัศมี 200 กม. รอบ กทม.

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์

- ศูนย์กลางความเจริญ ในภูมิภาค (เมืองหลัก)
- ศูนย์กลางความเจริญ ลำดับรอง
- ศูนย์กลางความเจริญ ลำดับสาม
- ศูนย์กลางหลักอื่น ๆ
- ท่าเรือ
- แหล่งอุตสาหกรรมหลัก
- แหล่งอุตสาหกรรม กว้างเขตร
- แหล่งท่องเที่ยวหลัก

ที่มา ศศส.

แปรรูปวัตถุดิบในท้องถิ่น และอุตสาหกรรมการผลิตในระดับภาค

จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีบทบาทสำคัญของภาคตะวันตก ทั้งนี้เพราะมีศักยภาพในการพัฒนาค่อนข้างสูง ไม่ว่าจะเป็นทางด้าน การท่องเที่ยว อุตสาหกรรม และการเกษตรกรรม

2.2 ผังภาคตะวันตก พ.ศ. 2544 และผังโครงสร้างจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2549

ในผังภาคตะวันตก พ.ศ. 2544 ซึ่งจัดทำโดยสำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย เพื่อใช้เป็นแม่บทการพัฒนาพื้นที่และชุมชนของภาคในการวางผังเมืองรวม ผังพัฒนาชุมชนสุขาภิบาล และผังพัฒนาชนบท ได้กำหนดให้เทศบาลเมืองกาญจนบุรีเป็นชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 2 ของภาค รองจากเทศบาลเมืองราชบุรี โดยมีเทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่นและสุขาภิบาลท่าม่วงเป็นชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 4 ของภาค ส่วนสุขาภิบาลอื่น ๆ ในจังหวัดกาญจนบุรีเป็นชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 5 ทั้งนี้โดยเสนอให้มีการจัดตั้งย่านอุตสาหกรรมขึ้นในพื้นที่ตอนล่างของจังหวัดบริเวณอำเภอเมือง

ในผังโครงสร้างจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2549 ซึ่งจัดทำโดยสำนักผังเมืองโดยอาศัยเค้าโครงจากผังภาคตะวันตก พ.ศ. 2544 ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่หลักของชุมชนเมืองของจังหวัดกาญจนบุรีในอนาคต โดยแบ่งชุมชนเมืองออกเป็น 4 ระดับคือ

- ชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 1 ได้แก่ เทศบาลเมืองกาญจนบุรี ซึ่งกำหนดให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้า การบริการ และศูนย์กลางทางการเกษตรและตลาดกลางสินค้าระดับจังหวัด และให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในระดับภาคของภาคตะวันตก
- ชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 2 ได้แก่ เทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่น และสุขาภิบาลท่าม่วง กำหนดให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าและบริการ และศูนย์กลางบริการทางการเกษตรและตลาดกลางสินค้าในระดับจังหวัด
- ชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 3 ได้แก่ สุขาภิบาลท่ามะกา สุขาภิบาลคอนขมิ้น สุขาภิบาลบ่อพลอย สุขาภิบาลรางหวาย และสุขาภิบาลลาดหญ้า กำหนดให้เป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าและบริการ และศูนย์กลางบริการทางการเกษตรในระดับอำเภอและพื้นที่ต่อเนื่อง

- ชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 4 ได้แก่ สุขาภิบาลอื่น ๆ ที่เหลือของจังหวัดกาญจนบุรี กำหนดให้เป็นศูนย์บริการชุมชนชนบทระดับอำเภอ

ทั้งนี้โดยมีข้อเสนอแนะและมาตรการในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ คือ

1) ชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 1

- ส่งเสริมการลงทุนทางเศรษฐกิจการค้าและบริการ ให้มีขีดความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชนภายในชุมชน และในพื้นที่เขตอิทธิพลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- ส่งเสริมการลงทุนเพื่อปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เช่น กิจการโรงแรม ร้านอาหาร สถานบริการ แหล่งบันเทิงต่าง ๆ ร้านขายของที่ระลึก ฯลฯ

- ส่งเสริมการบริการด้านการเงิน การธนาคารและการประกันภัย

2) ชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 2 และ 3

- ส่งเสริมการลงทุนทางเศรษฐกิจด้านการค้าและการบริการ ให้มีขีดความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชนในชุมชน และเกษตรกรรมในพื้นที่ได้เขตอิทธิพลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- พัฒนาและส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางการบริการทางการเกษตร อาทิเช่น จัดให้เป็นตลาดกลางสินค้าเกษตร ศูนย์บริการอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการเกษตร

- ส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางค้าส่ง-ค้าปลีก สินค้าอุปโภค-บริโภค เครื่องจักรกล การบริการและให้ความช่วยเหลือเกษตรกรด้านสินเชื่อ เครดิต เงินกู้ และการค้าประกัน

3) ชุมชนศูนย์กลางลำดับที่ 4

- ส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางจำหน่ายสินค้าอุปโภค และบริโภคระดับท้องถิ่น

2.3 นโยบายการพัฒนาของจังหวัดกาญจนบุรี

จากแผนพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดนโยบายการพัฒนาจังหวัดกาญจนบุรีไว้ดังต่อไปนี้

2.3.1 การรักษาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

- 1) นโยบายพัฒนาการเกษตร เพื่อให้การเกษตรขยายตัวได้ในอัตราเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ร้อยละ 2.7 ต่อปี สร้างเสถียรภาพให้แก่รายได้ของครัวเรือนเกษตรกร โดยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร ให้สามารถแข่งขันในตลาดได้ดีขึ้นและปรับระบบการผลิตให้มีการกระจายชนิดสินค้ามากขึ้น ตลอดจนการให้ความคุ้มครองภาคเกษตรบางประเภทพอสมควร
- 2) นโยบายพัฒนาอุตสาหกรรม เพื่อให้อุตสาหกรรมขยายตัวสูงขึ้นในระดับไม่ต่ำกว่าร้อยละ 9.3 ต่อปี และมีสัดส่วนต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดในที่สุดท้ายของแผนฯ 7 ประมาณร้อยละ 29 โดยการปรับโครงสร้างการผลิตภาคอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- 3) นโยบายพัฒนาการค้า เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันด้านการค้าและเตรียมรับสถานการณ์ความไม่แน่นอน อันเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ รวมทั้งการพัฒนาขยายตลาดและความต้องการภายในประเทศที่จะมาเสริมตลาดส่งออก
- 4) นโยบายการพัฒนาบริการ เพื่อสนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าและการลงทุน จึงดำเนินการให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวภาคตะวันตก
- 5) นโยบายพัฒนาบริการพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และแก้ไขปัญหาความขาดแคลนบริการพื้นฐานต่างๆ
- 6) นโยบายพัฒนาพลังงาน เพื่อให้การบริหารและการจัดการด้านพลังงานสามารถตอบสนองการขยายตัวทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเตรียมการเพื่อให้มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการที่นับวันจะเพิ่มสูงมากขึ้น
- 7) นโยบายพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ส่งเสริมการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม บริการ และการพัฒนาชนบท
- 8) นโยบายด้านการคลัง โดยเพิ่มความสามารถของส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาบริการพื้นฐาน

2.3.2 การกระจายรายได้

- 1) นโยบายการเงินการคลังที่นำไปสู่การกระจายรายได้ดีขึ้น โดยปรับปรุงนโยบายการเงินการคลังให้อัตราดอกเบี้ยต่อการกระจายรายได้
- 2) นโยบายส่งเสริมการกระจายการถือครองทรัพย์สิน เพื่อให้ประชาชนมีหลักประกันที่อยู่อาศัยและที่ทำงาน
- 3) นโยบายด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้ความสำคัญต่อการขยายบริการการศึกษา ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ ทหารายได้ให้ครอบคลุมกลุ่มชนที่ด้อยโอกาสในสังคมอย่างทั่วถึง
- 4) นโยบายการปรับปรุงระบบการผลิตและการตลาด ปรับปรุงการผลิตในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการ ให้มีการกระจายมากขึ้นทั้งในด้านประเภทสินค้า ตลาด และแหล่งที่ตั้งซึ่งจะเน้นการขยายตัวไปสู่ภูมิภาคมากขึ้น
- 5) นโยบายการกระจายบริการพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม โดยการขยายโครงข่ายบริการพื้นฐานระหว่างเมือง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจในเมืองของส่วนภูมิภาค
- 6) นโยบายการแก้ปัญหาความยากจนในชนบท โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับพื้นที่ชนบทที่มีปัญหา ความยากจนหนาแน่น และมีสภาพความเสื่อมโทรมสูง
- 7) นโยบายการแก้ปัญหาความยากจนในเมือง เพื่อลดปัญหาความยากจนในเมืองอันเนื่องมาจากการอพยพที่มีอัตราสูงขึ้น

2.3.3 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิต สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

- 1) นโยบายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การศึกษา และพละอนามัย เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพประชากรให้สามารถปรับตัวเองได้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการสนับสนุน ตลอดจนได้รับผลจากการพัฒนาอย่างทั่วถึง
- 2) นโยบายการสาธารณสุข เพื่อพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิต
- 3) นโยบายพัฒนาสังคม จิตใจ และวัฒนธรรม

4) นโยบายการพัฒนาสิ่งแวดล้อม เน้นการกำหนดคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานสากลยิ่งขึ้น

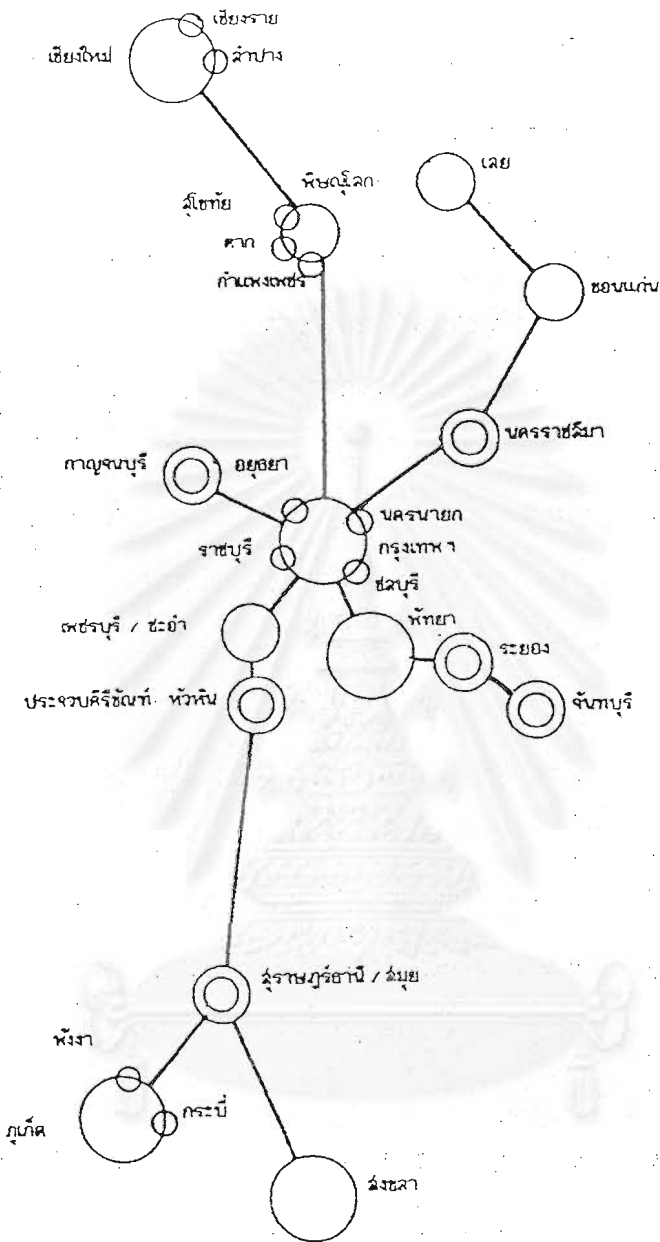
5) นโยบายการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อปรับปรุงการใช้และบูรณะทรัพยากรธรรมชาติที่เน้นการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2.4 แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดกาญจนบุรีมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวสูง จึงถูกกำหนดให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคตะวันตกตั้งแต่แผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับแรก (พ.ศ. 2520-2524) จนถึงฉบับปัจจุบัน (พ.ศ. 2535-2539) ในปี พ.ศ. 2524 บริษัท Halcrow-ULG Ltd. และคณะบริษัทที่ปรึกษาได้รับมอบหมายจาก Oversea Development Administration แห่งสหราชอาณาจักร เข้ามาศึกษาและวางแผนพัฒนาภาคตะวันตกให้แก่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเมินว่ากาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดในภาคตะวันตก และมีแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศในระดับปานกลางถึงสูง เป็นส่วนใหญ่ ในปี พ.ศ. 2525 สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับมอบหมายจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยให้ทำการศึกษาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย และได้สรุปว่ากาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับสูง (แผนที่ 2.4)

ในปี พ.ศ. 2527 สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งได้รับมอบหมายจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ให้จัดทำแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี ได้เสนอกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรีไว้ดังนี้

- 1) การพัฒนาการท่องเที่ยวควรอยู่บนพื้นฐานของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
- 2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เพื่อเพิ่มแหล่งดึงดูดและความสามารถในการรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะขยายตัวในอนาคต อันเป็นการแบ่งเบาภาระแหล่งท่องเที่ยวที่

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี

แผนที่ 2.4

แสดง แผนพัฒนาการท่องเที่ยวระยะสั้น และระยะยาว

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์

เมืองที่พัฒนาแล้ว

เมืองที่มีศักยภาพสูง

เมืองที่มีความพร้อมพอควร

เมืองบริการ

ที่มา : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ประสบปัญหาความแออัด และความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม

3) พัฒนาโครงการพื้นฐานที่จะสนับสนุนให้มีการขยายเส้นทาง และกิจกรรมท่องเที่ยว เพื่อให้มีการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

4) สนับสนุนภาคเอกชนให้ร่วมมีบทบาทในการพัฒนามากที่สุด อันจะเป็นการแบ่งเบาภาระในการพัฒนาของภาครัฐบาลซึ่งมีข้อจำกัดหลายด้าน

5) การจัดลำดับความสำคัญของโครงการพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของแนวโน้มการพัฒนาและข้อจำกัดต่าง ๆ

6) ปรับปรุงการบริหารการพัฒนาให้มีการประสานงาน และการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในภาครัฐบาลและระหว่างภาครัฐบาลกับภาคเอกชน

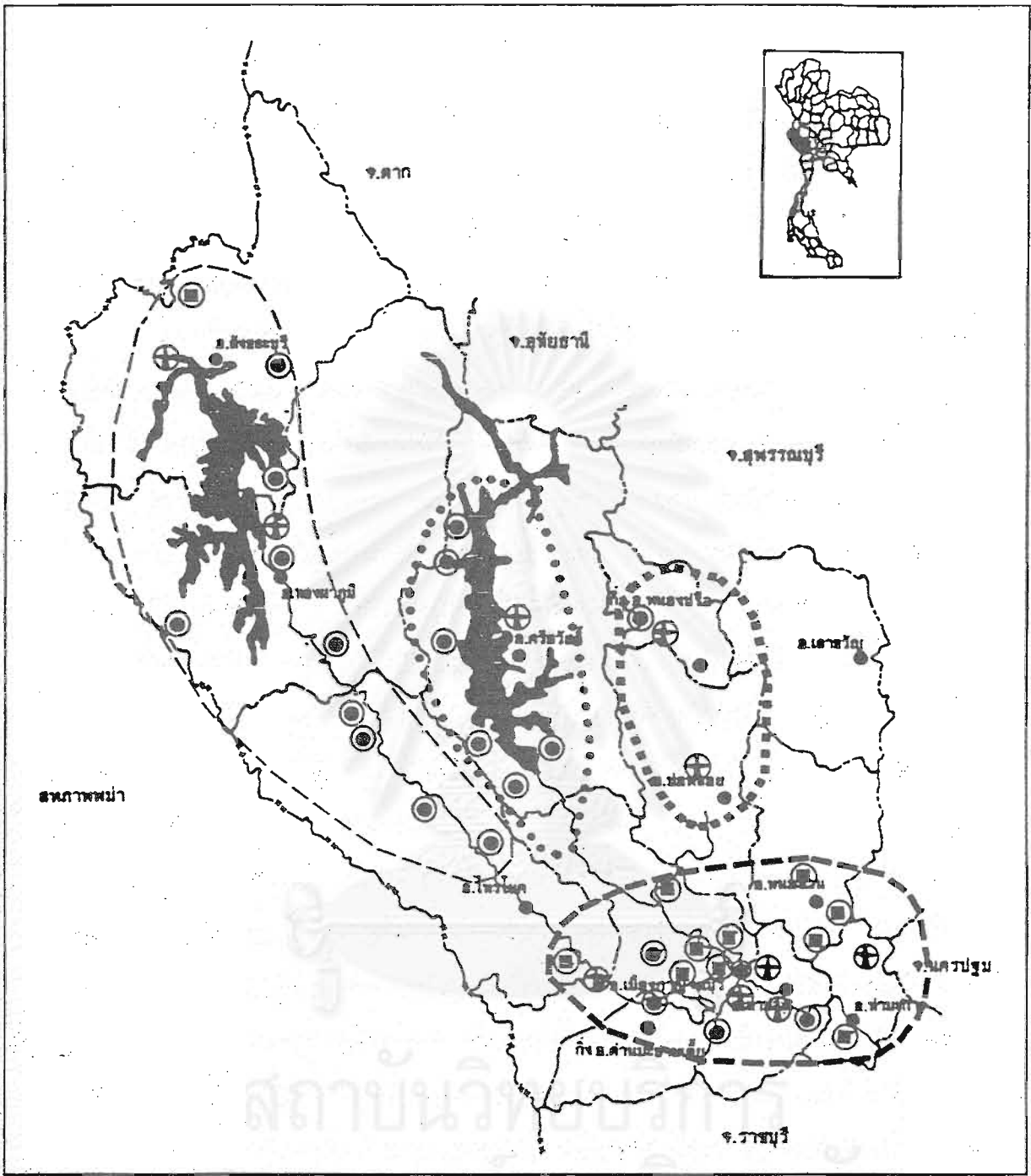
สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แบ่งกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยวตามลักษณะการกระจายตัวในภูมิภาคออกเป็น 4 กลุ่ม (แผนที่ 2.5)

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองกาญจนบุรี ท่าม่วง ท่ามะกา และพนมทวน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบคมนาคมมากที่สุด แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอไทรโยค ทองผาภูมิ และสังขละบุรี ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติซึ่งกระจายตัวอยู่ริมฝั่งแม่น้ำแควน้อย

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอศรีสวัสดิ์และบางส่วนของอำเภอเมืองและอำเภอทองผาภูมิ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าเขา แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

กลุ่มที่ 4 ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอบ่อพลอย และบางส่วนของอำเภอศรีสวัสดิ์ ซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบยกเว้นตอนบนบนเขตกอำเภอศรีสวัสดิ์ซึ่งเป็นป่าเขา เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี

แผนที่ 2.5

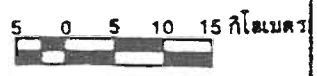
แสดง แสดงการกระจายตัวของกลุ่มพื้นที่ท่องเที่ยว

สถาบันวิจัยสังคม
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สัญลักษณ์

- แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ
- ⊕ แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม
- ⊙ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์

- กลุ่มที่ 1
- กลุ่มที่ 2
- ⋯ กลุ่มที่ 3
- กลุ่มที่ 4

ที่มา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

นอกจากนี้สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อมจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังได้พิจารณาคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสมควรได้รับการพัฒนานในแต่ละกลุ่มดังนี้

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ สะพานข้ามแม่น้ำแคว สุสานสหประชาชาติ สุสานเขาปูน พิพิธภัณฑ์-สงครามโลกครั้งที่สอง พิพิธภัณฑ์สงครามไทย-พม่า ปราสาทเมืองสิงห์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติบ้านเก่า และประตูเมืองและกำแพงเมืองกาญจนบุรี

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ แม่น้ำแควน้อย อุทยานแห่งชาติไทรโยค (รวมถ้ำละว้าและถ้ำดาว-ดิงส์) น้ำพุร้อนหินดาด เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึงแกริงกระเวีย และพระเจดีย์สามองค์

กลุ่มที่ 3 ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าสลักพระ อุทยานแห่งชาติเอราวัณ (รวมถ้ำพระธาตุ) อุทยานแห่งชาติศรีนครินทร์ และอ่างเก็บน้ำเขื่อนศรีนครินทร์

กลุ่มที่ 4 ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเฉลิมรัตนโกสินทร์

ทั้งนี้โดยได้เสนอแนวทางการพัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มเอาไว้ดังนี้

กลุ่มที่ 1 : สาารูปของการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีความเด่นทางด้านประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม การกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ไม่ไกลจากชุมชนเมืองมากนัก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศให้ความสนใจ แนวทางการวางแผนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จัดเป็นประเภทแะชม (Sight Seeing) ซึ่งใช้เวลาไม่มากนักและไม่มีการพักแรมานแหล่งท่องเที่ยว การปรับปรุงส่วนใหญจะเน้นที่โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้อยู่ในสภาพดีขึ้น เช่น สถานที่จอดรถ ห้องสุขา และศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว เพื่อที่จะรองรับและดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งจากนอกประเทศและในประเทศด้วย การขยายที่พักแรมในอนาคตควรที่จะให้มีการพัฒนาอยู่ภายในตัวเมืองในรูปแบบของโรงแรมขนาดกลางที่ได้มาตรฐานสากล และเป็นบริเวณใกล้เคียงที่มีอยู่เดิมคือ ทางตอนบนของถนนแสงชูโต

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ควรจะสนับสนุนให้มีมากขึ้น คือ การท่องเที่ยวทางน้ำ เพราะเป็นกิจกรรมที่น่าสนใจและมีศักยภาพสูง ซึ่งในกลุ่มนี้มีทางน้ำที่เชื่อมโยงถึงกัน 3 สาย คือ ลำน้ำแควน้อย ลำน้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแม่กลอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งริมฝั่งของแม่น้ำแควน้อยจนถึงแม่น้ำแม่กลอง มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจตามรายทางด้วย เช่น ถ้ำมะ-

เกลือที่วัดถ้ำเขาปูน สุสานช่องไก่ และชีวิตในเรือนแพริมน้ำ การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำของกลุ่มนี้ จึงควรที่จะปรับปรุงท่าเรือตามแหล่งท่องเที่ยวด้วย

กลุ่มที่ 2 : สาขุของการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้เป็นการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ซึ่งแต่ละแหล่งท่องเที่ยวกระจายกันอยู่ห่างจากชุมชน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้เป็นนักท่องเที่ยวในประเทศ การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จัดเป็นประเภทนันทนาการ (Recreation) และจะมีการพักผ่อนหย่อนใจ การปรับปรุงส่วนใหญ่อิงจูงใจคนในสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการท่องเที่ยว เช่น ที่จอดรถบริเวณพักผ่อน สถานบริการ ห้องสุขา และศูนย์บริการข่าวสารการท่องเที่ยว

การพักผ่อนในกลุ่มนี้โดยปกติจะเป็นการพักผ่อนแหล่งธรรมชาติในรูปของบังกาสหรือเรือนแพริมน้ำ ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวทั้งจากในประเทศและต่างประเทศ สถานที่พักผ่อนส่วนใหญ่จะอยู่ตามลำน้ำแควน้อย ซึ่งดำเนินการโดยการเอกชน มีเพียงส่วนน้อยที่ดำเนินการโดยทางราชการ คือ บังกาสที่พักผ่อนหย่อนใจแห่งชาติไทรโยค ซึ่งไม่ค่อยได้รับความนิยมเท่าที่ควร เนื่องจากการเลือกสถานที่ตั้งและการจัดการบริการยังไม่เหมาะสม ซึ่งที่พักผ่อนหย่อนใจนี้ควรที่จะเปิดโอกาสให้เอกชนเข้ามาดำเนินการแทน

นอกจากนี้ยังมีสถานที่อีกหลายแห่งที่มีโอกาสที่จะพัฒนาเป็นที่พักผ่อนที่ดีได้ เช่นที่บริเวณใกล้เหมืองแร่บิล็อก เป็นสถานที่ที่มีความเหมาะสมในการพัฒนาเป็นที่พักผ่อนประเภทตากอากาศ เช่นเดียวกับที่เขาใหญ่หรือภูกระดึง เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีอากาศเย็นเกือบตลอดปีและมีทิวทัศน์ที่งดงาม และสามารถจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวธรรมชาติสนับสนุนได้ ส่วนในอ่างเก็บน้ำของเขื่อนเขาแหลมก็มีโอกาสในการพัฒนาที่พักผ่อนประเภทเรือนแพได้เป็นอย่างดี

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่สมควรจะสนับสนุนให้มีมากขึ้น คือ การศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่า โดยเฉพาะชนิดต่าง ๆ เป็นกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางตอนเหนือและตะวันตก เป็นบริเวณที่มีสัตว์ป่าชุกชุมและกำลังได้รับการส่งเสริมให้เป็นสถานที่ศึกษาที่เหมาะสม เช่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเกริงกระเวีย ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกน้ำเป็นจำนวนมาก การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวประเภทนี้ควรมีการวางแผนให้รัดกุม และระมัดระวังการ

ทำลายธรรมชาติของนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจจำเป็นต้องควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมกับสถานที่และกำลังคนในการควบคุมดูแล

นอกจากนี้อาจจัดให้มีกิจกรรมทางน้ำต่าง ๆ เช่น การเล่นเรือใบ กระดานโต้ลม เรือเร็ว สกีน้ำ ตกปลา ฯลฯ ในบริเวณเขื่อนเขาแหลมได้

กลุ่มที่ 3 : สาธูปการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้เป็นการท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ จึงทำให้นักท่องเที่ยวเป็นประเภทนันทนาการ (Recreation) ประกอบกับเป็นกลุ่มที่มีนักท่องเที่ยวมากเป็นที่สองรองจากกลุ่มที่ 1 เนื่องจากนักท่องเที่ยวใช้เวลาอยู่ในสถานที่เป็นเวลานานจึงเกิดความแออัดของนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก จนทำให้เกิดผลเสียกับสภาพธรรมชาติของสถานที่ท่องเที่ยวโดยเฉพาะที่น้ำตกเอราวัณ ดังนั้นแนวทางการวางแผนพัฒนาจึงมุ่งเน้นที่จะปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้ช่วยกระจายนักท่องเที่ยวลดความแออัดที่น้ำตกเอราวัณ พร้อมทั้งปรับปรุงสภาพแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวให้เหมาะสม รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น

การพักผ่อนในกลุ่มนี้ไม่เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวมากนัก โดยมีการพักผ่อนบ้างเล็กน้อยในสถานที่ราชการ เช่น ที่เขื่อนศรีนครินทร์และบังกาสถของอุทยานแห่งชาติเอราวัณ ปัจจุบันมีเอกชนลงทุนสร้างที่พักประเภทเรือนแพอ่างเก็บน้ำ ซึ่งมีแนวโน้มว่าจะได้รับความนิยมมากขึ้นถ้าการเดินทางไปยังที่พักสามารถทำได้สะดวกขึ้น

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพและแนวโน้มสูง ได้แก่ การพักผ่อน และเป็นศูนย์กิจกรรมทางน้ำ เช่น เรือใบ กระดานโต้ลม เรือเร็ว สกีน้ำ รวมทั้งการตกปลา เนื่องจากบริเวณอ่างเก็บน้ำของเขื่อนศรีนครินทร์ มีภูมิทัศน์ที่สวยงามและเป็นแหล่งน้ำเหมาะสำหรับกิจกรรมดังกล่าวด้วย สิ่งที่ต้องระวังคือทิศทางลมและกระแสคลื่นในบางฤดู ซึ่งอาจทำ ความเสียหายให้กับที่พักหรือเกิดอันตรายต่อผู้ที่กำลังเล่นกีฬาในบริเวณนั้น ๆ ได้

กิจกรรมอื่นที่ควรจะได้รับ การสนับสนุนให้มีขึ้นได้แก่ การศึกษาธรรมชาติและชีวิตสัตว์ป่า ซึ่งนับวันจะหายากขึ้นทุกที ในการศึกษานี้ควรเป็นการศึกษาจากของจริงที่ยังพอหาได้ มิใช่ดูจากสัตว์ในพิพิธภัณฑ์สถานที่นิยมหากันอยู่ ซึ่งกิจกรรมนี้อาจทำได้โดยสนับสนุนให้มีการปรับปรุงศูนย์ศึกษาธรรมชาติที่เขื่อนเขาแหลมให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ชักจูงนักท่องเที่ยวให้เข้าชมซึ่งจะเป็นทางช่วยระบายความแออัดของนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวที่น้ำตกเอราวัณด้วย

กลุ่มที่ 4 : สาธูปของการท่องเที่ยว เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่มีความหนาแน่น ดังนั้นแนวทางการพัฒนาจึงควรเน้นที่การใช้ประโยชน์พื้นที่ให้เหมาะสม เพื่อป้องกันการเสื่อมสลายของธรรมชาติ รวมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม คือ มีความสะดวก ความปลอดภัย และไม่บุกรุกทำลายธรรมชาติด้วย

การพักแรมในบริเวณนี้แบ่งเดี่ยว คือ บังกาโลที่อุทยานเฉลิมรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีข้อจำกัดหลายด้าน เช่น มาตรฐานของอาคาร ทั้งนี้เนื่องจากทางอุทยานฯ ได้ใช้บ้านพักของเจ้าหน้าที่ประจำอุทยานมาดัดแปลงเป็นบ้านพักนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ใกล้กับคนที่จะควบคุมดูแลอุทยานมีจำนวนจำกัด จึงทำให้การบริการไม่สามารถที่จะทำได้ทั่วถึง ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนรับภาระด้านบริการที่พักแรมไปจากส่วนราชการ

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่ควรจะได้รับพัฒนาเพิ่มเติมในบริเวณนี้ ได้แก่ การเดินป่า และศึกษาธรรมชาติ รวมทั้งทำการอนุรักษ์ชีวิตความเป็นอยู่และศิลปวัฒนธรรมของชาวกระเหรี่ยงที่บ้านท่าลาไย จะทำให้แหล่งท่องเที่ยวนี้มีแรงดึงดูดเพิ่มขึ้นได้ในอนาคต

2.5 โครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติจากประเทศเมียนมาร์

โครงการวางท่อก๊าซธรรมชาติจากประเทศเมียนมาร์ เป็นโครงการของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) ที่ต้องการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้า แนวเส้นทางในส่วนในประเทศไทยจะเริ่มจากบริเวณตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดกาญจนบุรี และไปสิ้นสุดที่ Power Plant ที่จังหวัดราชบุรี โดยมีแนวทางเสนอแนะ 2 แนวด้วยกัน แนวแรกเป็นการวางท่อก๊าซตามแนวทางหลวงแผ่นดิน ผ่านอำเภอเมืองกาญจนบุรีก่อนสิ้นสุดที่ Power Plant ที่ราชบุรี ส่วนแนวที่สองเป็นการวางท่อให้มีระยะทางสั้นที่สุด ซึ่งจะต้องผ่านพื้นที่ป่าบริเวณอำเภอไทรโยค ขณะนี้อยู่ในระหว่างการศึกษาความเหมาะสมทางด้านสิ่งแวดล้อม (แผนที่ 2.6)

แม้ว่าโครงการดังกล่าวจะมีแนวเส้นทางผ่านจังหวัดกาญจนบุรี แต่เนื่องจากก๊าซที่ได้จากประเทศเมียนมาร์ เป็นก๊าซแห้ง ไม่สามารถนำมาแยกเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ ประกอบกับวัตถุประสงค์หลักในการใช้ก๊าซธรรมชาติอยู่ที่การนำไปใช้ผลิตไฟฟ้าที่จังหวัดราชบุรี และอาจต้องนำเข้าไปยังกรุงเทพมหานครฝั่งตะวันตก เนื่องจาก Power Plant ตั้งอยู่ที่จังหวัดราชบุรี

และทางการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยยังไม่มีโครงการที่จะนำก๊าซธรรมชาติมาใช้ในจังหวัดกาญจนบุรี แต่อย่างใด โครงการดังกล่าวจึงไม่น่าจะส่งผลกระทบต่อการลงทุนในจังหวัดกาญจนบุรีในระดับที่มีนัยสำคัญ

2.6 สรุปบทบาทความสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรี

จากการศึกษาทบทวนนโยบายและแผนพัฒนาของรัฐ และนโยบายของท้องถิ่นที่ผ่านมา สามารถสรุปบทบาทความสำคัญของจังหวัดกาญจนบุรีได้ดังนี้

บทบาททางด้านเศรษฐกิจ

- เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของภาคตะวันตก
- เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันตก
- เป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนของภาคตะวันตก

บทบาททางด้านเกษตรกรรม

- เป็นศูนย์กลางการชลประทานของภาคตะวันตก

บทบาทในด้านพลังงาน

- เป็นแหล่งผลิตพลังงานไฟฟ้าที่สำคัญของประเทศ

สำหรับในระดับชุมชนเมืองนั้น เทศบาลเมืองกาญจนบุรีมีบทบาทเป็นศูนย์กลางธุรกิจ การค้าและบริการ การบริการทางการเกษตร และ ตลาดกลางสินค้าหลักของจังหวัด โดยที่เทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่น และสุขาภิบาลท่าม่วงเป็นศูนย์กลางรอง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถานการณ์การพัฒนาและข้อจำกัดในปัจจุบันของจังหวัดกาญจนบุรี

3.1 โครงสร้างทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี

จากการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงผลิตภัณฑ์มวลรวม และส่วนแบ่งส่วนโอนของจังหวัดกาญจนบุรีในรายงานการจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น พบว่าสาขาการผลิตที่มีการขยายตัวสูงเมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ จำนวนมูลค่าเพิ่ม สัดส่วนการเปลี่ยนแปลงจากเดิม และสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงเมื่อพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งจังหวัด และองค์ประกอบของส่วนแบ่งส่วนโอน (Shift-Share) ได้แก่ Regional share, Proportional shift และ Differential shift ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม การค้าส่งและค้าปลีก และการก่อสร้าง รองลงไป ได้แก่ สาขาสีกรรม การบริการ และธนาคาร ประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์ ตามด้วยสาขาที่อยู่อาศัย การบริหารราชการและการป้องกันประเทศ การแปรรูปสินค้าเกษตร การบริการทางการเกษตร บุคคลวิ และประมง ส่วนสาขาการผลิตที่มีความสำคัญลดลงเล็กน้อย ได้แก่ สาขาเหมืองแร่และขุดหิน และการคมนาคมขนส่ง สาขาการผลิตที่ลดลงมากที่สุด ได้แก่ ป่าไม้ ซึ่งมีการลดลงอย่างต่อเนื่อง อันเนื่องมาจากพื้นที่ป่าไม้ถูกทำลายลงอย่างรวดเร็วและไม่มีการปลูกทดแทน (ตารางที่ 3.1)

3.2 โครงสร้างการจ้างงานของจังหวัดกาญจนบุรี

แรงงานส่วนใหญ่ของจังหวัดกาญจนบุรีจะอยู่ในสาขาเกษตรกรรม (ร้อยละ 71) รองลงไป ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม (ร้อยละ 13) การค้าส่งและค้าปลีก (ร้อยละ 7) และการบริการ (ร้อยละ 5)

การขยายตัวของการจ้างงาน ซึ่งมีผลมาจากการขยายตัวของการลงทุนในภาคเอกชน โครงการพัฒนาที่สำคัญของรัฐ และการเติบโตทางเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศ ทำให้มีการ

ตารางที่ 3.1 สาขาการผลิตที่มีแนวโน้มในการขยายตัวของจังหวัดกาญจนบุรี พิจารณาจากผลิตภัณฑ์มวลรวม

สาขาการผลิต	การเปลี่ยนแปลง			ส่วนแบ่งส่วนโอน			ภาพรวม
	ล้านบาท	% จากเดิม	% จากทั้งหมด	Regional Share	P-shift	D-shift	
กลีกรวม	●	○	●	●	▲	○	●
ปศุสัตว์	○	○	○	●	△	△	○
ประมง	○	●	○	○	△	○	○
ป่าไม้	▲	▲	▲	●	▲	○	▲
บริการทางการเกษตร	●	●	○	○	△	○	○
การแปรรูปสินค้าเกษตร	○	○	○	○	○	△	○
เหมืองแร่และขุดหิน	▲	△	△	○	▲	○	△
อุตสาหกรรม	●	●	●	●	●	▲	●
การก่อสร้าง	●	●	●	○	●	▲	●
ไฟฟ้าและประปา	●	●	○	○	●	▲	●
คมนาคมและขนส่ง	▲	△	▲	●	▲	▲	△
ค้าส่งและค้าปลีก	●	●	●	●	●	●	●
ธนาคาร ประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์	●	●	○	○	●	▲	●
ที่อยู่อาศัย	●	●	○	○	△	○	○
การบริหารราชการและป้องกันประเทศ	●	●	○	○	△	△	○
การบริการ	●	●	●	●	●	▲	●

หมายเหตุ :

● สูงมาก

▲ ต่ำมาก

● สูง

▲ ต่ำ

○ ค่อนข้างสูง

△ ค่อนข้างต่ำ

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จ้างงานเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในจังหวัดกาญจนบุรี ก่อให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานในสาขาวิชาที่ต่าง ๆ ทั้งผู้มีประสบการณ์และผู้สำเร็จการศึกษาใหม่ในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ซึ่งยังมีผู้มาสมัครงานไม่เพียงพอกับจำนวนที่นายจ้างต้องการ

มีการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร โดยเฉพาะในฤดูที่มีการตัดอ้อยและเตรียมดินเพื่อปลูกพืชไร่ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยแรงงานจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อพยพเข้ามาทำงานเป็นครอบครัวในฤดูที่อ้อย อย่างไรก็ตาม เนื่องจากฤดูกาลตัดอ้อยตรงกับช่วงเวลาดำเนินการในโครงการ กสช. และโครงการปลูกป่าในหลายจังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้แรงงานที่อพยพเข้ามาในปีหลัง ๆ นี้น้อยลง ทำให้มีแรงงานไม่พอเพียง คาดว่าหากผลการพัฒนาพื้นที่ทำการเพาะปลูกตามโครงการส่งเสริมของรัฐบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ผลดีแล้ว การขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตรของจังหวัดกาญจนบุรีจะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น

นอกจากปัญหาขาดแคลนแรงงานแล้ว ยังมีปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาด้านสังคมศาสตร์ และผู้ที่ขาดประสบการณ์ ซึ่งมีคุณสมบัติไม่เพียงพอหรือไม่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งอาจต้องทำงานต่ำกว่าระดับความรู้ ทำให้มีรายได้ต่ำ อย่างไรก็ตาม ปัญหาการว่างงานในจังหวัดกาญจนบุรียังอยู่ในระดับที่ไม่รุนแรงนัก

ปัญหาอื่น ๆ ด้านแรงงาน ได้แก่ ปัญหาคนต่างด้าวเข้ามาแย่งงานคนไทยทำและปัญหาการล่อลวงผู้หางาน ที่ต้องการไปทำงานต่างประเทศ

อนึ่งจากการศึกษาด้านแรงงานและภาวะการมีงานทำข้างต้น พบว่า ภาคอุตสาหกรรมเป็นภาคที่มีแนวโน้มของการขยายตัวของการจ้างงานมากที่สุด เมื่อพิจารณาการเติบโตทางเศรษฐกิจภาคอุตสาหกรรมเปรียบเทียบกับแนวโน้มการขยายตัวของประชากรในอนาคตของจังหวัดแล้ว พบว่าการขยายตัวของการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมมีอัตราที่สูงกว่าการขยายตัวของประชากร คาดว่าความต้องการแรงงานในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดกาญจนบุรีในอนาคตจะสูงยิ่งขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องเตรียมการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน เพื่อรองรับการขยายตัวของการลงทุนในเชิงเศรษฐกิจของจังหวัดต่อไป

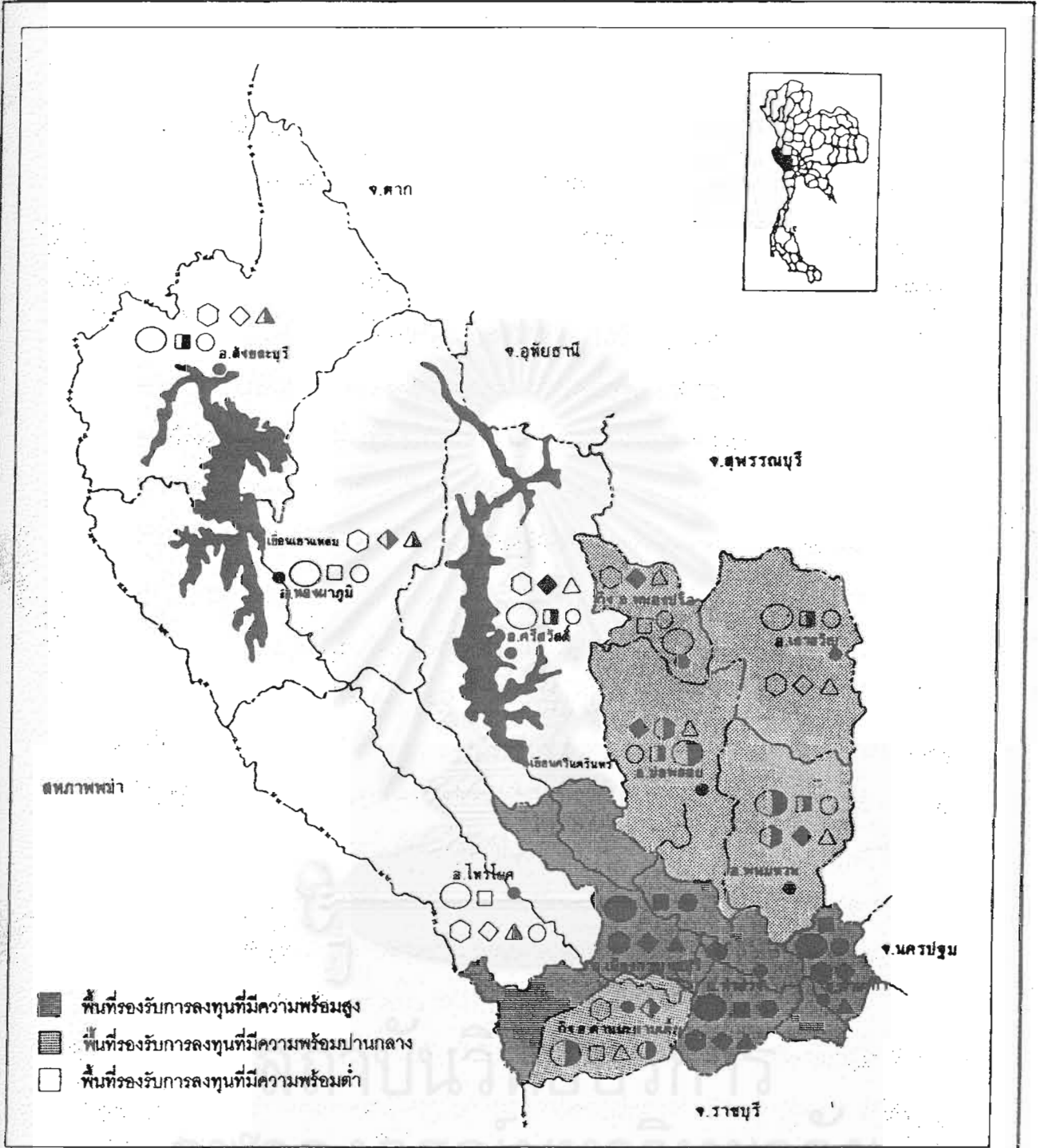
3.3 โครงสร้างพื้นฐานและข้อจำกัดทางกายภาพ

จากการศึกษาถึงลักษณะโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพของจังหวัดกาญจนบุรี ในรายงานการจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้น เมื่อนำเอาปัจจัยต่าง ๆ ที่สนับสนุนการพัฒนาของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ การคมนาคมขนส่ง แหล่งน้ำ ไฟฟ้า การสื่อสารและโทรคมนาคม ความพร้อมทางด้านชุมชน และความมั่นคงปลอดภัย และปัจจัยทางด้านทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ มาพิจารณาร่วมกัน สามารถจำแนกพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรีตามความพร้อมทางด้านกายภาพเพื่อรองรับการลงทุนได้เป็น 3 เขตใหญ่ ๆ ดังนี้ (แผนที่ 3.1)

1) พื้นที่รองรับการลงทุนที่มีความพร้อมสูง พื้นที่เหล่านี้เป็นพื้นที่ที่มีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานในระดับสูง ส่วนใหญ่จะครอบคลุมพื้นที่อำเภอเมืองฯ อำเภอท่ามะกา และอำเภอท่าม่วง โดยพื้นที่เหล่านี้มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ อยู่นอกเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีข้อจำกัดด้านการอนุรักษ์น้อยหรือไม่มีเลย นอกจากนี้ยังมีการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงกับกรุงเทพมหานครและจังหวัดข้างเคียงได้สะดวก เป็นที่ตั้งของชุมชนขนาดใหญ่ เช่น เทศบาลเมืองกาญจนบุรี เทศบาลตำบลท่าเรือพระแท่น สุขาภิบาลท่าม่วง เป็นต้น ซึ่งพื้นที่เมืองเหล่านี้ มีความพร้อมทางด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการอยู่แล้ว

2) พื้นที่รองรับการลงทุนที่มีความพร้อมปานกลาง ครอบคลุมพื้นที่อำเภอปอพลอย อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ กิ่งอำเภอหนองปรือ และกิ่งอำเภอด่านมะขามเตี้ย พื้นที่เหล่านี้มีความพร้อมทางด้านโครงสร้างพื้นฐานอยู่ในระดับปานกลาง สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ และอยู่นอกเขตพื้นที่ป่าสงวน แต่พื้นที่บางส่วนมีข้อจำกัดอยู่บ้าง เนื่องจากเป็นพื้นที่หวงห้ามเพื่อการทำนุ โดยเฉพาะพื้นที่ทางตอนใต้ของอำเภอปอพลอย และอำเภอเลาขวัญ

3) พื้นที่รองรับการลงทุนที่มีความพร้อมต่ำ ครอบคลุมพื้นที่อำเภอสังขละบุรี อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอไทรโยค ส่วนใหญ่พื้นที่เหล่านี้มีข้อจำกัดค่อนข้างสูงในด้านการอนุรักษ์ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตอุทยานแห่งชาติ ซึ่งมีพื้นที่มากประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่จังหวัด และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร นอกจากนี้ยังมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน มีเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นกั้นพรมแดน ซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ชายแดนไทย-เมียนมาร์ ดังนั้นความมั่นคงปลอดภัยจึงมีค่อนข้างน้อย เป็นพื้นที่ที่มี

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี

แผนที่ 3.1

<p>แสดง พื้นที่รองรับการลงทุน</p>	<p>สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>
<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ การคมนาคมขนส่ง □ แหล่งน้ำ ○ ไฟฟ้า △ การสื่อสาร/โทรคมนาคม ◊ ความพร้อมของชุมชน ◇ ความมั่นคงปลอดภัย 	<ul style="list-style-type: none"> ● ศักยภาพสูง ◐ ศักยภาพปานกลาง ○ ศักยภาพต่ำ <div style="text-align: right;"> </div>

เงื่อนไขทางด้าน การเมืองระดับประเทศ หากการเมืองในระดับประเทศดีแล้วก็จะก่อให้เกิดการพัฒนาทางด้าน การค้าชายแดน นอกจากนี้โครงการคมนาคมยังมีไม่มากนัก

แม้ว่า พื้นที่ทางตอนบนของจังหวัดกาญจนบุรีจะมีข้อจำกัดในการพัฒนาอยู่หลายประการ ขณะเดียวกันก็มีความได้เปรียบทางด้าน การท่องเที่ยว เนื่องจากมีแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ กระจายอยู่ค่อนข้างมาก และมีสภาพภูมิประเทศที่สวยงาม ทำให้เหมาะสมที่จะส่งเสริมและพัฒนาทางด้าน การท่องเที่ยวมากกว่าอุตสาหกรรม เกษตรกรรม หรือการค้าบริการอื่น ๆ

อย่างไรก็ตามรูปแบบของการท่องเที่ยวในบริเวณนี้ ควรเน้นเรื่อง การท่องเที่ยวเชิง-อนุรักษ์ (Eco-tourism) เป็นหลัก เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญในด้านระบบนิเวศของภาคตะวันตก และเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร และแหล่งผลิตกระแสไฟฟ้าที่สำคัญของ ประเทศ

3.4 ความเชื่อมโยงของการพัฒนาระหว่างจังหวัดกาญจนบุรีและพื้นที่ข้างเคียง

จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่ต่อเนื่องกับจังหวัดราชบุรี นครปฐม และสุพรรณบุรี รวมทั้งยังมีพรมแดนด้านตะวันตกทั้งหมดติดกับประเทศเมียนมาร์ จากการวิเคราะห์โครงข่ายของการคมนาคมขนส่งระดับภาค พบว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีความเชื่อมโยงกับจังหวัดราชบุรีมากกว่าจังหวัดนครปฐม และสุพรรณบุรี ทั้งนี้เนื่องจากเส้นทางหลวงแผ่นดินสายสำคัญที่เชื่อมโยงกาญจนบุรีกับกรุงเทพมหานคร คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 323 เป็นเส้นทางที่แยกจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ที่บริเวณอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี รวมทั้งมีแม่น้ำแม่กลองที่ไหลผ่านกาญจนบุรีสู่ราชบุรี ประกอบกับอำเภอท่ามะกาซึ่งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดกาญจนบุรีอยู่ติดกับอำเภอบ้านโป่งซึ่งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่สำคัญของราชบุรี ทำให้เกิดแนวการพัฒนาที่ต่อเนื่องกัน ทำให้พื้นที่บริเวณดังกล่าว มีความได้เปรียบจากการกระจุกตัวของอุตสาหกรรมในกลุ่มที่ใช้วัตถุดิบ และมีตลาดร่วมกัน เช่น อุตสาหกรรมน้ำตาล อุตสาหกรรมต่อตัวถังและท่าเบาเรยกยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้โครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่ต่อเนื่องกันแล้ว ลักษณะภูมิประเทศของกาญจนบุรีตอนล่างและราชบุรีตอนบนยังคล้ายคลึงกัน โดยเป็นที่ราบที่เหมาะสมแก่การปลูกพืชไร่ ซึ่งเป็นแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญให้กับโรงงานอุตสาหกรรมในอำเภอท่ามะกาและอำเภอบ้านโป่ง ทำให้เศรษฐกิจ

ของทั้งสองจังหวัดมีการพึ่งพาและเอื้ออำนวยกันในระดับสูง

สำหรับจังหวัดสุพรรณบุรี และนครปฐมนั้น มีความเชื่อมโยงกับจังหวัดกาญจนบุรีน้อยกว่าจังหวัดราชบุรี โดยจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น แม้จะมีโครงข่ายคมนาคมขนส่งต่อเนื่องกับกาญจนบุรี แต่ก็เป็นแนวถนนที่มีความสำคัญน้อยกว่าทางหลวง ซึ่งนำไปสู่กรุงเทพมหานครเหมือนในกรณีของจังหวัดราชบุรี นอกจากนี้ที่ตั้งศูนย์กลางชุมชนหลักของทั้งสองจังหวัดยังมีระยะทางห่างกันค่อนข้างมาก ส่วนจังหวัดนครปฐมนั้นมีพรมแดนติดกับกาญจนบุรีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นไม่มากพอที่จะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงทางด้านกายภาพ ดังนั้นการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างกาญจนบุรีกับจังหวัดทั้งสองจึงมีค่อนข้างน้อย

ในส่วนของประเทศเมียนมาร์นั้น เนื่องจากภูมิประเทศด้านตะวันตกของกาญจนบุรีส่วนใหญ่เป็นป่าและเขา ซึ่งเป็นแนวพรมแดนตามธรรมชาติ การติดต่อกับเมียนมาร์จึงทำได้เพียงเฉพาะจุดผ่านแดนที่มีแนวเส้นทางคมนาคมติดต่อกันได้สะดวก จุดผ่านแดนที่มีความสะดวกในการติดต่อมากที่สุด คือ บริเวณบ้านพระเจดีย์สามองค์ อําเภอลำสังขละบุรี นอกจากนี้ยังมีจุดผ่านแดนที่บ้านหินกอง อําเภอทองผาภูมิ และบ้านบึงดี อําเภอไทรโยค ซึ่งมีการติดต่อค้าขายกันค่อนข้างน้อย

สำหรับลักษณะความเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจระหว่างกาญจนบุรีกับประเทศเมียนมาร์นั้น เป็นไปในลักษณะของการค้าชายแดน โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าอุปโภคและบริโภค ส่วนสินค้านำเข้า ได้แก่ ไม้ซุง ยางพาราแผ่น แร่ต่าง ๆ โดยเฉพาะดีบุก และพลวง ของป่า อาหารทะเลแห้ง เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากความได้เปรียบของทำเลที่ตั้งของจุดผ่านแดนที่บ้านพระเจดีย์สามองค์ กับจุดผ่านแดนที่อําเภอแม่สอด จังหวัดตากแล้ว พบว่า จุดผ่านแดนที่จังหวัดตากมีความได้เปรียบกว่าทั้งในด้านที่ตั้งที่อยู่ใกล้ชุมชน และแหล่งวัตถุดิบ เช่น แหล่งแร่และป่าไม้มากกว่า มีความสงบทางชายแดนมากกว่า รวมทั้งมีนโยบายการสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาร์ที่แม่สอด ทำให้ศักยภาพและโอกาสในการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจในด้านการค้าชายแดนของกาญจนบุรีและเมียนมาร์ต่ำกว่า การเชื่อมโยงบริเวณจังหวัดตากอยู่บ้าง อย่างไรก็ตาม จังหวัดกาญจนบุรีก็มีความได้เปรียบในเรื่องการท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งประวัติศาสตร์รองรับ และมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงในการดึงดูดนักท่องเที่ยว-

ภาคเหนือและตะวันตก
แม่
ลพพาทย์

ลาวไทย

โครงการศึกษาเพื่อจัดทำแผนลงทุนจังหวัดกาญจนบุรี

แผนที่ 3.2

<p>มคอ.๑ การกระจายตัวของโรงงานอุตสาหกรรม</p>	<p>สถาบันส่งเสริมบริการ ศูนย์ส่งเสริมมหาวิทยาลัย</p>
<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 200 แห่ง ● 100 แห่ง ● 50 แห่ง ● 10 แห่ง <p>○ แนวพัฒนาต่อเนื่อง</p>	<p>10 30 50 กม.</p>

เที่ยวอยู่แล้ว ประกอบกับมีความได้เปรียบที่อยู่ใกล้กรุงเทพมหานคร หากสถานการณ์ทางชายแดนมีความสงบแล้ว การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะการค้าชายแดนและการท่องเที่ยวระหว่างกาญจนบุรีและเมียนมาร์ก็มีศักยภาพในการขยายตัวที่สูงมากทีเดียว

3.5 สถานภาพและข้อจำกัดของปัจจัยที่ดิน

จากการที่จังหวัดกาญจนบุรีมีสภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่ที่มีความลาดชันสูง เป็นพื้นที่ป่าไม้แหล่งต้นน้ำลำธารที่สำคัญของภาคตะวันตก และเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ พื้นที่กว่าครึ่งหนึ่งของจังหวัด จึงจำเป็นต้องการดำรงรักษาให้เป็นป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า นอกจากนี้พื้นที่อีกประมาณ 1 ใน 4 ของจังหวัดยังถูกกำหนดให้เป็นเขตหวงห้ามที่ดินเพื่อกิจการทหาร เขตปลูกป่าทดแทน เขตเตรียมการสงวน และเขตพิจารณาเพื่อเตรียมการพัฒนา เมื่อหักพื้นที่แหล่งน้ำอีกประมาณร้อยละ 5 ของจังหวัด ก็จะมีพื้นที่ที่สามารถใช้ในการพัฒนาได้เพียงไม่ถึงร้อยละ 15 ของจังหวัด

สภาพการพัฒนาของจังหวัดกาญจนบุรี ในระยะที่ผ่านมาประสบกับปัญหาข้อขัดแย้งของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่าง ๆ ได้แก่ การขยายตัวของพื้นที่เกษตรกรรมรุกป่าพื้นที่ป่าสงวน การทำเหมืองแร่ในพื้นที่ป่าสงวน การขยายตัวของสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะที่พักตากอากาศในพื้นที่ป่าสงวนและพื้นที่เกษตรกรรม ก่อให้เกิดปัญหาการใช้ป่า รวมทั้งปัญหาการขยายตัวของชุมชนและพื้นที่อุตสาหกรรมที่มีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ปัญหาที่สำคัญที่สุดในเรื่องปัจจัยที่ดินของจังหวัดกาญจนบุรี คือ ปัญหาข้อขัดแย้งที่เกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ที่ดิน ซึ่งนอกจากปัญหาการบุกรุกเขตหวงห้ามที่ดินเพื่อประโยชน์ราชการแล้ว ยังมีการบุกรุกอุทยานแห่งชาติเอราวัณและอุทยานแห่งชาติศรีนครินทร์

ส่วนในด้านราคาที่ดินซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญของการลงทุน พิจารณาจากราคาประเมินที่ดิน พ.ศ. 2531-2534 และ พ.ศ. 2535-2538 (ตารางที่ 3.2 และแผนภูมิที่ 3.1) แสดงให้เห็นถึงข้อได้เปรียบที่จังหวัดกาญจนบุรีมีราคาที่ดินสูงสุดที่ไม่สูงมากนัก หากเทียบกับจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันตก และเมื่อพิจารณาราคาประเมินที่ดินรายอำเภอของจังหวัดกาญจนบุรี จะพบว่าราคาที่ดินไม่สูงมากนัก โดยเฉพาะที่ดินบริเวณตอนล่างของจังหวัด ยกเว้นที่ดินในเขตเทศบาลเมืองที่

ตารางที่ 3.2 ราคาประเมินที่ดินจำแนกตามจังหวัดในภาคตะวันตก พ.ศ.2531-2534 และ พ.ศ.2535-2538

หน่วย : บาท / ตารางวา

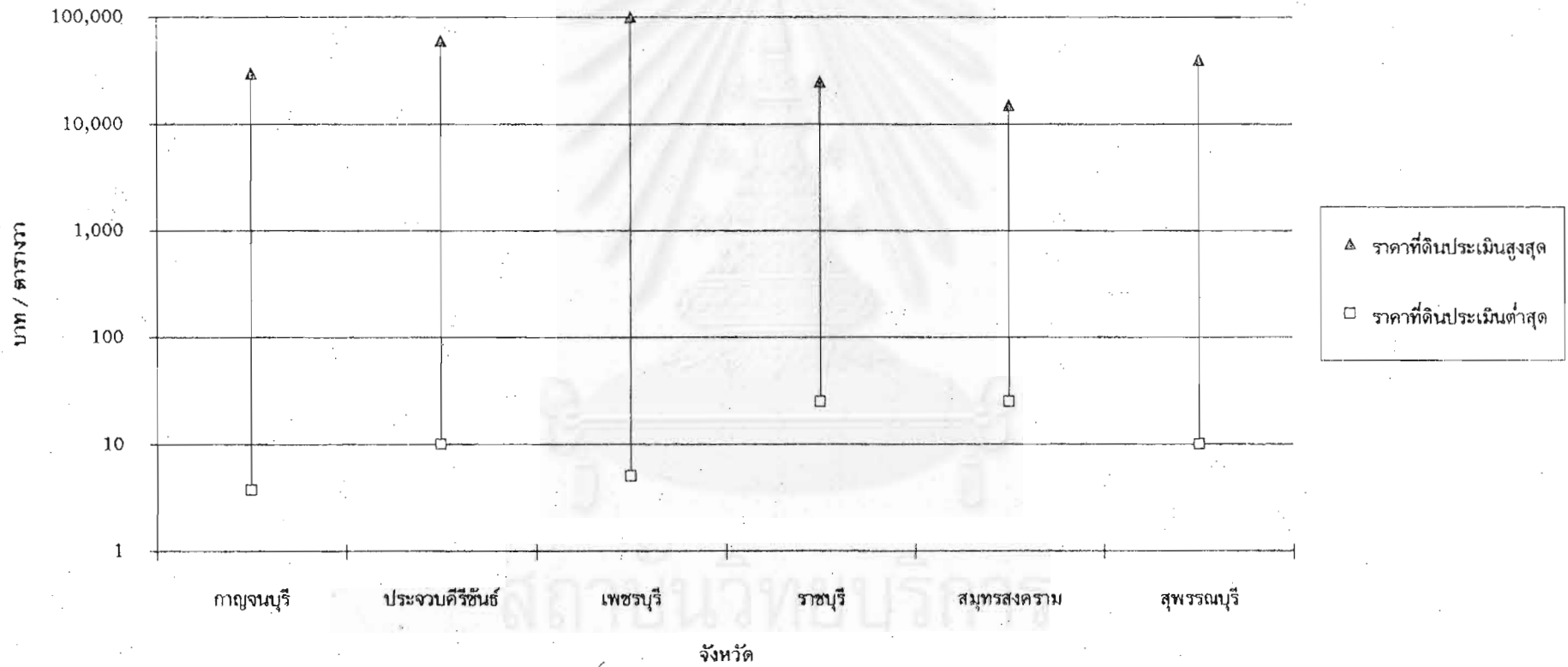
จังหวัด	ราคาประเมินที่ดินสูงสุด		อัตราเพิ่ม %	ราคาประเมินที่ดินต่ำสุด		อัตราเพิ่ม %
	ราคาใหม่	ราคาเดิม		ราคาใหม่	ราคาเดิม	
	2535-2538	2531-2534		2535-2538	2531-2534	
กาญจนบุรี	50,000	30,000	66.67	5	3.75	33.33
ประจวบคีรีขันธ์	60,000	60,000	0.00	17.50	10	75.00
เพชรบุรี	100,000	100,000	0.00	12.50	5	150.00
ราชบุรี	40,000	25,000	60.00	25	25	0.00
สมุทรสงคราม	30,000	15,000	100.00	50	25	100.00
สุพรรณบุรี	70,000	40,000	75.00	25	10	150.00

ที่มา : หนังสือวิเคราะห์ราคาประเมินที่ดินทั่วประเทศไทย 2535-2538

ซึ่งวิเคราะห์และจัดพิมพ์โดยบริษัท อัลฟ่ารีเสิร์ช จำกัด, มีนาคม 2535

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 3.1 ราคาที่ดินประเมินสูงสุดและต่ำสุดในจังหวัดต่าง ๆ ของภาคตะวันตก (2535-2538)

มีราคาที่ค่อนข้างสูงเท่านั้น (ตารางที่ 3.3 และแผนภูมิที่ 3.2) นับเป็นข้อได้เปรียบประการหนึ่งในการพัฒนาและการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี

3.6 การส่งเสริมการลงทุน

จังหวัดกาญจนบุรีตั้งอยู่ในเขตส่งเสริมการลงทุนที่ 2 ทำให้การขอการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนบางประเภทถูกจำกัด ทำให้เสียเปรียบจังหวัดอื่นพอสมควร อย่างไรก็ตาม จากการปรับปรุงเงื่อนไขการส่งเสริมการลงทุนล่าสุดตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2536 เรื่องประเภทขนาดและเงื่อนไขในกิจการที่จะให้การส่งเสริมการลงทุน พบว่า อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่มีศักยภาพในการลงทุนและอยู่ในข่ายที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ อุตสาหกรรมการเจียรไนหรือการตัดเพชรพลอย (39011) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องประดับ (39012) อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์โลหะรวมทั้งชิ้นส่วนโลหะสำหรับรถยนต์ หรือชิ้นส่วนสำหรับผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ (38199) อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องจักร หรืออุปกรณ์ทางเกษตรกรรม (38220) อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนอื่น ๆ ของยานพาหนะ (48431, 38432, 38439, 38440) อุตสาหกรรมการผลิตเยื่อกระดาษ (34111) อุตสาหกรรมการผลิตภาชนะหรือกล่องกระดาษ (34120) กิจการโรงแรม (63201) และกิจการเขตอุตสาหกรรม (83101)

นอกจากนี้ผลจากการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2537 ได้ผ่อนผันให้อุตสาหกรรมการพอกหนัง การแต่งหนังสำเร็จ หรือการตกแต่งขนสัตว์หรือผม (32310) การผลิตยางนอกหรือยางในสำหรับรถยนต์ (35510) การผลิตผลิตภัณฑ์หนังสัตว์ (32330) และการผลิตชิ้นส่วนยานพาหนะ (38430, 38432, 38439, 38440) ให้ตั้งอยู่ในเขต 2 ได้ ซึ่งส่งผลให้อุตสาหกรรมเหล่านี้มีศักยภาพในการลงทุนในจังหวัดกาญจนบุรีเพิ่มขึ้นอีกจำนวนหนึ่ง

สำหรับการลงทุนในกิจการอื่นนั้นยังมีข้อจำกัดในการขอส่งเสริมการลงทุน ซึ่งจะต้องตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรม และจะต้องมีการส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ายอดขาย

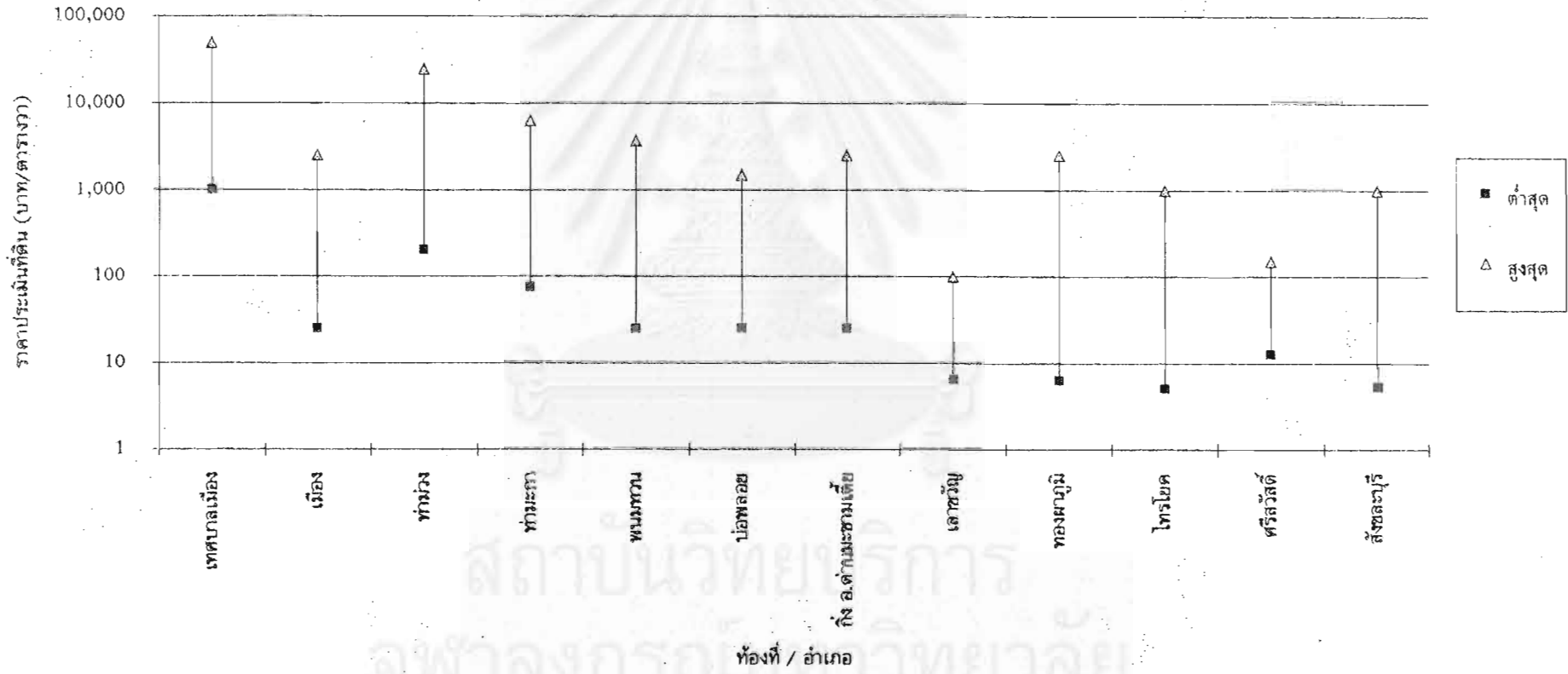
ตารางที่ 3.3 สรุปราคาประเมินที่ดินต่ำสุดและสูงสุด จังหวัดกาญจนบุรี (พ.ศ. 2535-2538)

ท้องที่ / อำเภอ	ราคาประเมิน (บาท / ตารางวา)	
	ต่ำสุด	สูงสุด
เทศบาลเมือง	1,000	50,000
เมือง	25	2,500
ท่าม่วง	200	25,000
ท่ามะกา	75	6,250
พนมทวน	25	3,750
บ่อพลอย	25	1,500
กิ่ง อ.ด่านมะขามเตี้ย	25	2,500
เลาขวัญ	6	100
ทองผาภูมิ	6	2,500
ไทรโยค	5	1,000
ศรีสวัสดิ์	13	150
สังขละบุรี	5	1,000

ที่มา : สำนักงานที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 3.2 ราคาประเมินที่ดินต่ำสุดและสูงสุดของจังหวัดกาญจนบุรี (2535-2538)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแก้ไขข้อจำกัดในเรื่องการส่งเสริมการลงทุนอาจทำได้โดยการกำหนดเขตอุตสาหกรรมหรือจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมขึ้นสำหรับสินค้าส่งออกต่างประเทศ แต่สำหรับสินค้าที่ไม่ได้ส่งออกนั้นก็ยังคงมีข้อจำกัดอยู่เช่นเดิม ซึ่งหากได้มีการกำหนดเขตส่งเสริมการลงทุนใหม่ โดยให้จังหวัดกาญจนบุรีหรือบางส่วนของจังหวัดเป็นเขตส่งเสริมการลงทุนที่ 3 ก็จะทำให้ผู้ทางการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรีแจ่มใสขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ช่องทางและโอกาสในการลงทุนในจังหวัดกาญจนบุรี

ในการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อหาช่องทางและโอกาสในการลงทุนนั้น เป็นการวิเคราะห์
อย่างเป็นระบบโดยมีขั้นตอนของการวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ภาพรวมจากฐานเศรษฐกิจ โดยพิจารณาจาก
  - ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP)
  - ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาค (GRP)
  - ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)
- 2) วิเคราะห์ความชำนาญแต่ละสาขาของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยการวิเคราะห์
ส่วนแบ่ง-ส่วนโอน (Shift-Share Analysis) สัดส่วนหรือส่วนแบ่งตลาดของสาขาเศรษฐกิจ
(Proportional or Market Share) และอัตราการขยายตัวของสาขาเศรษฐกิจ (Growth
Rate)
- 3) วิเคราะห์ศักยภาพของแต่ละสาขาเศรษฐกิจ ด้วยการพิจารณาจากขบวนการผลิต
โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านวัตถุดิบ และปัญหาต่าง ๆ ของการผลิต
- 4) วิเคราะห์ศักยภาพในการขยายตัวทางด้านการตลาดของสาขาการผลิตนั้น ๆ โดย
พิจารณาทั้งตลาดภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ อันได้แก่ กลุ่มตลาดร่วมยุโรป กลุ่มการค้า
เสรีอาเซียน (Asean Free Trade Association - AFTA) และกลุ่มการค้าเสรีประเทศ
อเมริกาเหนือ (North America Free Trade Association - NAFTA) โดยจะมีข้อตกลง
ในด้านการจำกัดโควต้า และภาษี
- 5) วิเคราะห์ศักยภาพของการผลิตนั้น ๆ โดยพิจารณาความสอดคล้องกับนโยบายของ
รัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมการลงทุน
- 6) ตรวจสอบศักยภาพของการผลิตสาขาต่างๆ ด้วยการพิจารณาจากความคิดเห็นของ
กลุ่มต่าง ๆ ในอันที่จะแสดงถึงความมีส่วนร่วมในการกำหนดช่องทาง และโอกาสในการลงทุนของ
นักธุรกิจ และนักลงทุนของท้องถิ่น

7) วิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพร้อมของสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม

4.1 ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจของจังหวัดกาญจนบุรี

4.1.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขา

จากการวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross Domestic Product: GDP) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาคตะวันตก (Gross Regional Product : GRP of Western Region) และผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดกาญจนบุรี (Gross Provincial Product : GPP of Kanchanaburi) ตลอดจนการวิเคราะห์ที่ส่วนแบ่ง-ส่วนโอน (Shift-Share Analysis) แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัดว่าสาขาการผลิตที่มีแนวโน้มของการขยายตัว และจะมีบทบาทสำคัญในอนาคตของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

1. สาขาอุตสาหกรรม มีส่วนแบ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงมากถึงประมาณร้อยละ 20.08 และมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ 10.11 ต่อปี
2. สาขาการค้าส่งและค้าปลีก มีส่วนแบ่งถึงร้อยละ 16.11 และมีอัตราการขยายตัวสูงเฉลี่ยร้อยละ 13.43 ต่อปี
3. สาขาบริการ มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 7.6 และมีอัตราการขยายตัวเท่ากับร้อยละ 7.01 ต่อปี
4. สาขาการเกษตร แม้ว่าจะมีส่วนแบ่งในการขยายตัวไม่สูงนัก หากพิจารณาในภาพรวม แต่ถ้าแยกวิเคราะห์เป็นสาขาย่อยจะเห็นว่าสาขาสีกรรม ซึ่งเป็นสาขาหลักของภาคเกษตรมีสัดส่วนถึงร้อยละ 15 ของผลิตภัณฑ์มวลรวม และมีอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยร้อยละ 2.09 ต่อปี

จะเห็นได้ชัดแล้วว่าสาขาการผลิตที่มีศักยภาพของจังหวัดกาญจนบุรี เป็นภาคทุติยภูมิ (Secondary Sector) และภาคตติยภูมิ (Tertiary Sector) ซึ่งมีแนวโน้มในการพัฒนาที่ค่อนข้างสดใส ส่วนภาคปฐมภูมิ (Primary Sector) มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อ

เป็นวัตถุประสงค์ในการป้อนเข้าสู่การผลิตภาคหัตถกรรม

ตารางที่ 4.1 แสดงการคาดการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาของจังหวัดกาญจนบุรีจาก พ.ศ. 2535 ถึง พ.ศ. 2543 ที่ราคาคงที่ปี พ.ศ. 2531 การคาดการณ์ดังกล่าวตั้งอยู่บนสมมติฐานที่ว่า อัตราการเจริญเติบโตของแต่ละสาขาการผลิตในอนาคตจะเท่ากับอัตราการเติบโตเฉลี่ยของการเติบโตรายปีในช่วงปี พ.ศ. 2529-2534

เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ดินฟ้าอากาศ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อปริมาณและราคาผลผลิตทางการเกษตร สถานการณ์ทางการเมืองซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการค้าและบริการโดยเฉพาะการท่องเที่ยว สถานการณ์การแข่งขันภายในประเทศและในตลาดโลก ซึ่งจะมีผลต่อการขยายตลาด ฯลฯ ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้เป็นตัวแปรซึ่งไม่สามารถควบคุมได้ และอาจมีผลต่อความถูกต้องของการคาดการณ์ ดังนั้นผลของการคาดการณ์ในที่นี้จึงเป็นเพียงตัวเลขที่ช่วยชี้ให้เห็นถึงภาพรวมของแนวโน้มการขยายตัวและความสำคัญของแต่ละสาขาการผลิต ซึ่งจะช่วยให้มองเห็นถึงทิศทางและแนวโน้มการลงทุนที่เหมาะสมของจังหวัดกาญจนบุรีในอนาคตได้ชัดเจนขึ้นในอีกระดับหนึ่งเท่านั้น

จากผลการคาดการณ์ในตารางที่ 4.1 สรุปได้ว่า สาขาการผลิตที่มีแนวโน้มของการขยายตัวและจะมีบทบาทสำคัญในอนาคตของจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่

- กลุ่มที่ 1 สาขาการผลิตที่มีส่วนแบ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมสูงมาก และมีการขยายตัวสูง ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรม และ สาขาการค้าส่งและค้าปลีก
- กลุ่มที่ 2 สาขาการผลิตที่มีส่วนแบ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมสูง และมีการขยายตัวสูง ได้แก่ สาขากสิกรรม สาขาการก่อสร้าง และ สาขาการค้าบริการ
- กลุ่มที่ 3 สาขาการผลิตที่มีส่วนแบ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมปานกลาง และมีการขยายตัวค่อนข้างสูง ได้แก่ สาขาธนาคาร ประกันภัย อสังหาริมทรัพย์และที่อยู่อาศัย และ สาขาการบริหารราชการและป้องกันประเทศ

ตารางที่ 4.1 การคาดการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมรายสาขาของจังหวัดกาญจนบุรี (ราคาคงที่ ปี พ.ศ. 2531)

สาขาการผลิต	การเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)	มูลค่าเพิ่ม (ล้านบาท)								
		2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543
เกษตรกรรม	1.47	6,119.67	6,209.67	6,320.27	6,452.02	6,605.97	6,783.81	6,988.01	7,221.96	7,490.30
กลีกรวม	2.79	3,860.96	3,968.57	4,079.17	4,192.86	4,309.71	4,429.83	4,553.28	4,680.18	4,810.62
ปศุสัตว์	4.54	476.26	497.87	520.45	544.06	568.74	594.54	621.50	649.70	679.17
ประมง	29.50	52.74	68.30	88.44	114.53	148.31	192.06	248.71	322.07	417.07
ป่าไม้	-10.49	907.31	812.15	726.98	650.74	582.50	521.41	466.73	417.78	373.97
บริการทางการเกษตร	5.47	608.29	641.56	676.64	713.64	752.67	793.83	837.24	883.02	931.31
การแปรรูปสินค้าเกษตร	3.33	214.11	221.23	228.58	236.19	244.04	252.16	260.54	269.21	278.16
เหมืองแร่และย่อยหิน	-3.76	590.73	568.51	547.13	526.55	506.75	487.69	469.35	451.70	434.71
อุตสาหกรรม	9.66	5,399.32	5,920.75	6,492.53	7,119.53	7,807.08	8,561.03	9,387.79	10,294.39	11,288.55
การก่อสร้าง	13.57	1,787.83	2,030.39	2,306.87	2,618.72	2,974.01	3,377.51	3,836.75	4,356.16	4,947.18
ไฟฟ้าและประปา	5.56	552.68	583.44	615.90	650.17	686.35	724.54	764.85	807.41	852.33
คมนาคมและขนส่ง	-2.14	2,557.40	2,502.55	2,448.88	2,396.36	2,344.96	2,294.66	2,245.45	2,197.29	2,150.16
ค้าส่งและค้าปลีก	10.97	4,385.06	4,866.04	5,399.77	5,992.05	6,649.29	7,378.62	8,187.94	9,086.04	10,082.65
ธนาคารประกันภัยและอสังหาริมทรัพย์	11.79	639.63	715.05	799.35	893.60	998.96	1,116.75	1,248.42	1,395.62	1,560.17
ที่อยู่อาศัย	4.95	895.93	940.26	986.78	1,035.61	1,086.85	1,140.63	1,197.07	1,256.30	1,318.46
การบริหารราชการและป้องกันประเทศ	3.80	1,009.88	1,048.27	1,088.12	1,129.49	1,172.43	1,216.99	1,263.26	1,311.28	1,361.13
การบริหาร	6.42	1,982.54	2,109.73	2,245.08	2,389.12	2,542.40	2,705.51	2,879.08	3,063.79	3,260.35
รวม	6.07	25,920.69	27,494.67	29,249.70	31,203.21	33,375.04	35,787.74	38,466.96	41,441.94	44,745.98

กลุ่มที่ 4 สาขาการผลิตที่มีส่วนแบ่งของผลิตภัณฑ์มวลรวมค่อนข้างต่ำ แต่มีการขยายตัวพอสมควร ได้แก่ สาขาการบริการทางการเกษตร และปศุสัตว์

สาขาการผลิตในกลุ่มที่ 1 และ 2 เป็นสาขาการผลิตที่มีศักยภาพในการลงทุนสูงของจังหวัดกาญจนบุรี โดยกลุ่มที่ 1 มีศักยภาพสูงที่สุด ซึ่งจากผลของการคาดการณ์ที่สอดคล้องกับการวิเคราะห์โครงสร้างทางเศรษฐกิจในอดีตและปัจจุบันในหัวข้อที่ผ่านมา สำหรับสาขาการผลิตในกลุ่มที่ 3 นั้น ส่วนใหญ่มาจากภาครัฐและการลงทุนจากบริษัทแม่ในส่วนกลาง นอกจากที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นการขยายตัวตามการเพิ่มของประชากรซึ่งไม่โดดเด่นเท่าใดนักแล้ว การลงทุนในสาขาอื่นมีข้อจำกัดค่อนข้างมาก ส่วนสาขาการผลิตในกลุ่มที่ 4 นั้น มีศักยภาพในการลงทุนพอสมควร

เมื่อประมวลแนวโน้มการขยายตัวในแต่ละสาขาเข้ากับนโยบายของชาติ ภาค และท้องถิ่น และโครงสร้างทางเศรษฐกิจในอดีตและปัจจุบัน ในบทที่ 2 และ 3 สรุปได้ว่า สาขาการผลิตที่มีช่องทางและโอกาสในการลงทุนสูง ได้แก่

1. สาขาการผลิตขั้นปฐมภูมิ ที่มีช่องทางและโอกาสในการลงทุนสูง ได้แก่ สาขาการถลุงแร่ ร่องลงไป ได้แก่ สาขาปศุสัตว์ และสาขาการบริการทางการเกษตร ส่วนสาขาอื่น ๆ มีช่องทางและโอกาสค่อนข้างน้อย ที่พอจะนำมาพัฒนาได้ในที่นี้คือ สาขาเหมืองแร่และย่อยหิน และสาขาประมง

2. สาขาการผลิตขั้นทุติยภูมิ ที่มีช่องทางและโอกาสในการลงทุนสูง ได้แก่ สาขาอุตสาหกรรมและการก่อสร้าง

3. สาขาการผลิตขั้นตติยภูมิ ที่มีช่องทางและโอกาสในการลงทุนสูง ได้แก่ สาขาการค้าส่งและค้าปลีก และสาขาการค้าและบริการ ซึ่งการลงทุนในสาขาการผลิตทั้งสองนี้ ส่วนใหญ่จะมีช่องทางในด้านธุรกิจท่องเที่ยว และการค้าชายแดน

4.1.2 ทิศนคติของท้องถิ่นต่อการลงทุนในธุรกิจและอุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.2 เป็นผลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถามของ นักลงทุน ผู้ประกอบการ และประชาชน ของจังหวัดกาญจนบุรี เกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการลงทุนในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งจากการประมวลผลลัพธ์ที่ได้สามารถแบ่งประเภทของการลงทุนที่เสนอแนะออกได้เป็น 4 กลุ่มด้วยกัน คือ

กลุ่มที่ 1 การท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง

ธุรกิจประเภทนี้ประกอบด้วย สถานพักแรม เช่น โรงแรมและ รีสอร์ท ร้านอาหาร ธุรกิจการผลิตและจำหน่ายของที่ระลึก การบริการนันทนาการ และธุรกิจด้านนันทนาการต่าง ๆ ซึ่งในกลุ่มนี้มีจำนวนผู้ให้สัมภาษณ์และตอบแบบสอบถามที่เสนอว่าน่าลงทุนมากที่สุด

กลุ่มที่ 2 เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับการเกษตร

การลงทุนในกลุ่มนี้ประกอบด้วย การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ประเภทอาหารกระป๋องจากผักและผลไม้ การผลิตน้ำตาลทราย การผลิตกระดาษ การถนอมและแปรรูปอาหาร การปลูกพืชผักปลอดสารพิษ การปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ และไม้เมืองหนาว การสกัดสารเคมีจากพืชและสมุนไพร โรงงานอาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์จากโคเนื้อและโคนม การผลิตปุ๋ยและอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์และการผลิตเครื่องมือทางการเกษตร อุตสาหกรรมที่มีผู้เสนอว่าน่าลงทุนสูงที่สุดได้แก่ การแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร รองลงมาได้แก่ การผลิตน้ำตาลทราย การผลิตกระดาษ และการถนอมและแปรรูปอาหาร สำหรับกิจการอื่น ๆ นั้น มีผู้เสนอให้ลงทุนจำนวนน้อย

กลุ่มที่ 3 อุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับการก่อสร้าง

อุตสาหกรรมในกลุ่มนี้ประกอบด้วย การทำเหมืองแร่และแปรรูป

ตารางที่ 4.2 ทิศนคติของท้องถิ่นต่อการลงทุนในธุรกิจและอุตสาหกรรม

ประเภทการลงทุน	ศักยภาพ
1. การท่องเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง	
- โรงแรม รีสอร์ท	
- ร้านอาหาร	
- พืช - ชายของทะเล	●
- น้ำเขียว	
- บริการ	
2. เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม	
- แปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (อาหารกระป๋องจากผักและผลไม้)	●
- นาดาลทราย	◐
- กระจาด	◐
- ถนนและแปรรูปอาหาร	◐
- พืชผักปลอดสารพิษ	○
- ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้เมืองหนาว	○
- เคมีจากพืช และสมุนไพร	○
- อาหารสัตว์	○
- โคนือ โคนม	○
- ปุย และอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	○
- เครื่องมือเกษตร	○
3. อุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับการก่อสร้าง	
- เหมืองแร่และแปรรูปจากแร่ต่าง ๆ	◐
- ทำเฟอร์นิเจอร์	◐
- เซรามิกส์	◐
- หินอ่อน, หินประดับ	○
- สังกะสี	○
4. ธุรกิจและอุตสาหกรรมอื่น ๆ	
- เจียรไนเพชรพลอย / ทำเครื่องประดับ	●
- อุปกรณ์ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์	○
- ทำตะเกียบ / ไม้จิ้มฟัน	○
- ประกอบรถยนต์	○
- พลาสติก	○
- พลังงาน	○

หมายเหตุ :

● มีผู้ทางการลงทุนสูงมาก

◐ มีผู้ทางการลงทุนสูง

○ มีผู้ทางการลงทุน

จากแร่ต่าง ๆ การทำเฟอร์นิเจอร์ การผลิตเซรามิกส์ การทำหินอ่อน หินประดับ และการผลิตสังกะสี จำนวนผู้เสนอให้ลงทุนในอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่และแปรรูปแร่อยู่ในระดับสูง จำนวนผู้เสนอให้ลงทุนในการทำเฟอร์นิเจอร์และการผลิตเซรามิกส์อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เหลือมีจำนวนผู้เสนอให้ลงทุนน้อย

กลุ่มที่ 4 ธุรกิจและอุตสาหกรรมอื่น ๆ

ประกอบด้วย การเจียระไนพลอยและทำเครื่องประดับซึ่งมีจำนวนผู้เสนอให้ลงทุนสูง ส่วนอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งมีจำนวนผู้เสนอให้ลงทุนน้อย ได้แก่ การผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ การทำตะเกียบและไม้จิ้มฟัน อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ อุตสาหกรรมพลาสติก และอุตสาหกรรมพลังงาน

ข้อเสนอแนะของคนในท้องถิ่นดังกล่าวนี้ จะนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบของการวิเคราะห์ต้นทุนและโอกาสการลงทุนในสาขาการผลิตชั้นต่าง ๆ ในหัวข้อถัดไป ซึ่งจะช่วยให้ผลของการวิเคราะห์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4.2 สู่ทางและโอกาสการลงทุนในสาขาการผลิตชั้นปฐมภูมิ

4.2.1 กลไกกรรม

จากนโยบายการค้า เน้นงานส่งเสริมการเกษตรฯ ประจำปีงบประมาณ 2537 ของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้กำหนดนโยบายการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตทางการเกษตร เพื่อให้มีการผลิตทางการเกษตรทั้งชนิด ปริมาณ และคุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ได้จำแนกประเภทสินค้าออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1) สินค้าที่เพิ่มผลผลิต ผลผลิตทางการเกษตรหลายชนิดที่แนวโน้มของตลาด ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวยังสามารถขยายได้อีก ส่วนใหญ่จะเป็น สินค้าที่ผลิตใช้ภายในประเทศ และสินค้าบางชนิดที่ตลาดต่างประเทศ ยังมีความต้องการอีกมาก ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พืชผัก ผลไม้ ไม้ดอก ไม้ประดับ ไม้ยืนต้น และไม้เศรษฐกิจ
- 2) สินค้าที่มีการผลิตในอัตราปกติ มีสินค้าเกษตรอีกหลายชนิดที่ความต้องการยังสามารถขยายได้แต่มีปัญหาเป็นครั้งคราว เนื่องจากมีการลักลอบนำเข้าและปัจจัยด้านอื่น ๆ นอกจากนี้สินค้าบางชนิดหากเร่งรัดเพิ่มผลผลิตจะเป็นปัญหาต่อสภาพแวดล้อม ดังนั้นในกลุ่มสินค้านี้จึงไม่เห็นแนวทางการขยายการผลิต เพียงแต่รักษาการผลิตให้อยู่ในอัตราปกติ สินค้าในกลุ่มนี้ ได้แก่ ถั่วลิสง สับปะรด หอมหัวใหญ่ หอมแดง กระเทียม
- 3) สินค้าที่ลดปริมาณการผลิตส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ผลิตเพื่อการส่งออก เนื่องจากสู่ทางการส่งออกในอนาคตมีข้อจำกัดจากการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น มีการกำหนดโควตาการส่งออก การปกป้องเกษตรกรของประเทศผู้นำเข้า หรือผลจากการปฏิรูประบบนโยบายทางการเกษตรของกลุ่มประเทศต่าง ๆ ทำให้การส่งออกของไทยต้องลดปริมาณลง จึงจำเป็นต้องลดปริมาณการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดสินค้า ที่จะผลิตลดลง ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง เป็นต้น
- 4) สินค้าที่มีสู่ทางการตลาด แต่จะต้องปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต โดยเฉพาะการเพิ่มปริมาณผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น เพื่อผลตอบแทนที่คุ้มค่าต่อการลงทุนของเกษตรกร จึงจำเป็นต้องขยายการผลิตควบคู่ไปกับการศึกษาทางวิชาการ สินค้าในกลุ่มนี้ ได้แก่ ทานตะวัน ไม้ผล ไม้ดอก ไม้ประดับ และถั่วเหลือง

จากการพิจารณาสินค้ากสิกรรม สามารถจัดแบ่งศักยภาพของการผลิตออกเป็น

2 ลักษณะอันได้แก่ กลุ่มการผลิตที่ควรส่งเสริมการผลิต ได้แก่ ไม้ผลและไม้ยืนต้น ไม้ดอกและ ไม้ประดับ ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรด และกลุ่มการผลิตที่รักษาระดับการ

ผลิต อันได้แก่ อ้อย ข้าว และมันสำปะหลัง ทั้งนี้โดยแยกพิจารณาเป็นรายสาขาย่อยได้ ดังนี้

1) ไม้ผลและไม้ยืนต้น ซึ่งประกอบด้วย มะม่วง มะขาม ลิ้นจี่ ส้มโอ ฯลฯ ผลผลิต เป็นที่ต้องการสูงมาก ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยสามารถจะส่งผลิตผลเข้าสู่ตลาด ได้โดยตรง หรือแปรรูปเป็นวัตถุดิบของสินค้ากลุ่มอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเป็นผลไม้กระป๋อง และเป็นน้ำผลไม้

2) ไม้ดอกและไม้ประดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกุหลาบมีตลาดที่ค่อนข้างสดใสมากและมีแนวโน้มที่ดี อันจะสอดคล้องกับศักยภาพของตลาดการท่องเที่ยว

3) ข้าวโพด โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าวโพดฝักอ่อน เป็นพืชอุตสาหกรรมและส่งออกที่มีตลาดค่อนข้างสดใสมาก เทคโนโลยีการผลิตไม่ยุ่งยาก และไม่ต้องใช้สารเคมีอันตรายที่จะเป็นอันตรายต่อผู้บริโภคและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้เป็นพืชที่มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้น จะปลูกได้ถึงปีละ 4-5 ครั้ง ยิ่งกว่านั้นเป็นพืชที่สามารถหารายได้จากทุกส่วนของผลิตผล และยังเป็นวัตถุดิบที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร

4) สับปะรด เป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญ โดยผลผลิตเป็นที่ต้องการสูงมากการส่งออกสูงกว่าประเทศอื่น ๆ นอกจากนี้สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร อันได้แก่ สับปะรดกระป๋อง และน้ำสับปะรด

5) อ้อย จัดเป็นพืชเศรษฐกิจพื้นฐานของจังหวัดกาญจนบุรี ใช้พื้นที่ประมาณร้อยละ 40 ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด รายได้จากอ้อยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 90 ของรายได้จากภาคเกษตร ตลาดมีผู้ทางที่ดีขึ้นอยู่กับความสามารถในการต่อรอง นอกจากนี้ยังเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตของอุตสาหกรรมน้ำตาล

6) ข้าว เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ พื้นที่การเพาะปลูกประมาณร้อยละ 20 ของพื้นที่เกษตรทั้งจังหวัด มีความต้องการสูงทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยผลผลิตรวมจะเป็นตลาดภายในประเทศประมาณร้อยละ 60 และเป็นตลาดต่างประเทศร้อยละ 40 ทั้งนี้ตลาดข้าวของไทยในต่างประเทศจะมีส่วนแบ่งตลาดประมาณร้อยละ 40 และมีมูลค่าการส่งออกประมาณร้อยละ 20 ของรายได้จากการส่งออกของภาคเกษตร

ตารางที่ 4.3 เกษตรกรรมที่มีอุทกและโอกาสในการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี

ชนิดพืช	ขนาดพื้นที่ เพาะปลูก	การขยายพื้นที่ เพาะปลูก	ตลาด	ผลตอบแทน	ปัญหาอื่น ๆ	ภาพรวม
อ้อย	●	○	○	▲	△ ขาดแคลนแรงงาน ดินฟ้าอากาศ ศัตรูพืช	△
ข้าวเหนียว / นาปรัง	●	▲	△	▲	▲ ดินฟ้าอากาศ ศัตรูพืช	▲
มันสำปะหลัง	●	●	△	▲	▲ ทาลายป่า สิ่งแวดล้อม	▲
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	○	○	●	△	▲ ดินฟ้าอากาศ ศัตรูพืช	●
ฝ้าย	△	○	●	△	▲ ต้นทุนการผลิตสูง ศัตรูพืช	△
ถั่วเหลือง	△	△	●	▲	▲ ดินฟ้าอากาศ ศัตรูพืช	○
ต้นปรง	△	○	○	▲	▲ คุณภาพสินค้า	△
ข้าวโพดอ่อน	△	○	●	△	● ศัตรูพืช	●
พริกเล็ก	▲	△	●	●	● ศัตรูพืช	●
หน่อไม้ฝรั่ง	▲	△	●	●	▲ ขาดความรู้ทางวิชาการ ขาดปัจจัยการผลิต คุณภาพสินค้า	●
ไผ่ตง (หน่อไม้, เยื่อกระดาษ, จักสาน)	▲	●	●	○	○ ดินฟ้าอากาศ การเก็บเกี่ยว	○
ไม้ผล (มะม่วง, มะขามหวาน)	○	●	●	●	○ ขาดการสนับสนุนทางวิชาการ	●

● มีศักยภาพสูง

● มีศักยภาพค่อนข้างสูง

○ มีศักยภาพปานกลาง

△ มีศักยภาพค่อนข้างต่ำ

▲ มีศักยภาพต่ำ

▲ มีศักยภาพต่ำมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2.2 ปศุสัตว์

ลักษณะการเลี้ยงสัตว์โดยทั่วไปของเกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี จะเป็นอาชีพเสริมควบคู่ไปกับการทำกสิกรรม มีเกษตรกรจำนวนน้อยที่เลี้ยงสัตว์เพื่อการค้าโดยตรง จากสถิติจำนวนปศุสัตว์ แสดงให้เห็นการเลี้ยงโคเนื้อที่เด่นชัด ส่วนใหญ่จะเป็นการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง มีพันธุ์ที่ได้รับการปรับปรุงเป็นสายพันธุ์อเมริกันบรามัน พันธุ์เคิร์วมาสเตอร์ และพันธุ์ฮินดูบราซิลอยู่ประมาณไม่ถึงร้อยละ 20 ของสัตว์ทั้งหมด การเลี้ยงโคเนื้อมีมากที่อำเภอพนมทวน อำเภอเลาขวัญ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอกำม่วง และอำเภอบ่อพลอยตามลำดับ

แหล่งอาหารสัตว์โดยมากจะเป็นหญ้าตามท่าเลเลี้ยงสัตว์สาธารณะ ซึ่งอำเภอพนมทวนมีขนาดพื้นที่ดังกล่าวที่เด่นชัด นอกจากนี้จังหวัดกาญจนบุรียังมีการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมีนโยบายในการเพิ่มปริมาณการผลิต ที่สามารถสนับสนุนการปศุสัตว์ของจังหวัดได้อีกทางหนึ่ง ส่วนในด้านแหล่งน้ำที่ใช้เลี้ยงสัตว์จะได้จากแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ แควใหญ่ แควน้อย และแม่น้ำแม่กลอง รวมทั้งแหล่งน้ำชลประทาน ซึ่งได้แก่ โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง 8 โครงการ และโครงการชลประทานขนาดเล็ก ซึ่งได้แก่ ผายน้ำสั้น และอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ

1) โคเนื้อ การเลี้ยงโคเนื้อเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินมากขึ้น โดยลดพื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจที่ประสบปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงที่ราคาตกต่ำ สามารถปลูกหญ้าเพาะเลี้ยงได้เลย

ระบบตลาดโคเนื้อ จะมีพ่อค้าท้องถิ่นและต่างถิ่นออกไปรับซื้อตามคอกสัตว์ด้วยราคาที่ตกลงกันตามลักษณะของสัตว์ที่จะซื้อขาย ส่วนอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปศุสัตว์ ซึ่งส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในเขตอำเภอทางตอนล่างของจังหวัด ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอกำม่วง และอำเภอท่ามะกา ประกอบไปด้วยโรงงานผลิตภัณฑสัตว์รีจูบจากสัตว์ โรงงานผลิตภัณฑสัตว์รีจูบจากเนื้อสัตว์ และโรงงานแปรรูปและบดพืชเป็นอาหารสัตว์

2) โคนม เป็นการเลี้ยงที่ใช้พื้นที่ที่มีประโยชน์มากขึ้นเช่นกัน ตลาดมีความต้องการสูงมาก นอกจากนี้สามารถให้ผลผลิตที่ต่อเนื่องอันเป็นการนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม

กรรมแปรรูปการเกษตร อันได้แก่ อุตสาหกรรมนมพร้อมดื่ม ซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่หนองโพ จังหวัดราชบุรี

3) บคสัตว์ประเภทอื่น ๆ นอกจากไก่ซึ่งมีการลงทุนจากบริษัทซีพีแล้ว สัตว์ประเภทอื่น ๆ เช่น เป็ด สุกร เป็นต้น เป็นการเลี้ยงผสมผสานกับการเพาะปลูกพืชทั่วไป และเป็นการใช้แรงงานคนครัวเรือนให้มีประโยชน์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานผู้สูงอายุ เด็ก หรือสตรี ผลผลิตนอกจากจะใช้บริโภคแล้วยังมีแนวโน้มที่ดีสำหรับเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมเนื้อสัตว์แช่แข็ง

4.2.3 ประมง

จากสถิติการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดของจังหวัดกาญจนบุรีในปี พ.ศ.2535 พบว่าอำเภอที่มีพื้นที่เลี้ยงปลามาก ได้แก่ อำเภอเมืองฯ อำเภอท่าม่วง และอำเภอปอพลอย (มาก 100 ไร่) รองลงไปได้แก่ อำเภอท่ามะกา อำเภอทองผาภูมิ และกิ่งอำเภอด่านมะขามเตี้ย (50-100 ไร่) ปลาที่นิยมเลี้ยงในบ่อ ได้แก่ ปลาดุก ปลาตะเพียน ปลานวลจันทร์ ปลาดุก ปลายี่สก ปลานิล และปลานิล ส่วนปลาที่เลี้ยงในกระชัง ได้แก่ ปลาน้ำจืด และปลาชะโด ต้นทุนของการเพาะเลี้ยงโดยทั่วไปอยู่ระหว่าง 10,000 - 30,000 บาทต่อไร่ ส่วนผลกำไรโดยทั่วไปจะอยู่ระหว่าง 10,000 - 35,000 บาทต่อไร่ นอกจากปลาน้ำจืดแล้วยังมีการเลี้ยงกบอยู่บ้างในเขตอำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา และพื้นที่ใกล้เคียง

นอกจากจังหวัดกาญจนบุรีจะมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติที่สำคัญได้แก่ แม่น้ำแควใหญ่ แม่น้ำแควน้อย และแม่น้ำแม่กลองแล้ว ยังมีการก่อสร้างเขื่อนขนาดใหญ่เกิดเป็นแหล่งน้ำเหนือล้นเขื่อนที่มีความเหมาะสมในด้านการประมงน้ำจืด ได้แก่ เขื่อนเขาแหลม มีพื้นที่ 220,625 ไร่ เขื่อนศรีนครินทร์มีพื้นที่ 261,785 ไร่ เขื่อนวชิราลงกรณ์มีพื้นที่ 13,000 ไร่ และเขื่อนท่าทุ่งนา มีพื้นที่ 5,000 ไร่ การประมงในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังเป็นแบบดั้งเดิม แต่กำลังมีการพัฒนาจากการเลี้ยงแบบพื้นบ้านมาเป็นการเลี้ยงแบบฟาร์ม บ่อ กระชัง ประกอบกับการที่จังหวัดมีระบบการชลประทานที่ค่อนข้างสมบูรณ์ มีการจัดส่งน้ำจากเขื่อนและฝายทอดน้ำกระจายทั่วบริเวณพื้นที่ราบตอนล่าง ทำให้เกษตรกรมีความสนใจเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น

4.2.4 เหมืองแร่

จังหวัดกาญจนบุรีในช่วงหลายปีที่ผ่านมาแสดงให้เห็นศักยภาพในการทำเหมืองแร่ที่ค่อนข้างสูง เนื่องจากความอุดมสมบูรณ์ของแร่ต่าง ๆ ได้แก่ ดีบุก วุลแฟรม ตะกั่ว รัตนชาติ พลวง ฟลูออไรต์ เฟลด์สปาร์ ฟอสเฟต หินปูน โดโลไมต์ แบไรต์ และดินขาว การทำเหมืองแร่จังหวัดกาญจนบุรีจำแนกได้เป็น 4 กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มอำเภอบ่อพลอย (รัตนชาติ) ในเขตอำเภอบ่อพลอย กลุ่มทองผาภูมิ (ตะกั่ว เงิน สังกะสี) ในเขตตำบลชะแล อำเภอทองผาภูมิ และตำบลไล่โว่ อำเภอสังขละบุรี กลุ่มตำบลปิ๊อ็อก (ดีบุก วุลแฟรม ซีไรต์) ในเขตตำบลปิ๊อ็อก อำเภอทองผาภูมิ และกลุ่มอำเภอเมืองกาญจนบุรี (โดโลไมต์) ในเขตตำบลปากแพรก ตำบลวังด้ง อำเภอเมืองกาญจนบุรี

การทำเหมืองแร่ในปัจจุบัน ประสบปัญหาเกี่ยวกับการขออนุญาตประทานบัตร ซึ่งมีหน่วยงานเข้ามาเกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน นอกจากนี้ยังมีความไม่แน่นอนของการสะสมตัวของแร่ โดยเฉพาะในกรณีของแร่รัตนชาติความสมบูรณ์ของแหล่งแร่เริ่มลดน้อยลงไป ประกอบกับราคาแร่ดีบุก ซึ่งเป็นแร่ที่สำคัญของจังหวัดตกต่ำลงไปมากตามภาวะราคาแร่ของโลก เป็นผลให้การลงทุนทางด้านเหมืองแร่มีอัตราการเสี่ยงค่อนข้างสูง แต่ก็ยังมีผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ดำเนินการสำรวจแร่หินอ่อน หินประดับชนิดหินแกรนิต และหินปูน รวมทั้งการสำรวจเพื่อดำเนินการขอเพิ่มชนิดแร่ที่พบลงในประทานบัตร

4.3 สู่ทางและโอกาสการลงทุนในสาขาการผลิตขั้นทุติยภูมิ

4.3.1 อุตสาหกรรม

ตารางที่ 4.5 ถึง 4.8 แสดงอุตสาหกรรมที่มีการขยายตัวสูงของจังหวัดกาญจนบุรีในช่วงปี พ.ศ. 2531-2536 เมื่อพิจารณาจากจำนวนโรงงานที่เพิ่มขึ้น จำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้น และจำนวนเงินลงทุนที่เพิ่มขึ้น ช่วยให้เห็นแนวโน้มของการลงทุนโดยรวมเมื่อพิจารณาจากสถานภาพการลงทุนในปัจจุบัน ซึ่งสรุปได้ดังในตารางที่ 4.9

เมื่อนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ในตารางที่ 4.9 มาพิจารณาพร้อมกับความพร้อมในด้านวัตถุดิบ และตลาดสินค้าแล้ว สามารถแบ่งกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีู่ทางและโอกาสในการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรีหรือออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

1. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

การลงทุนด้านอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรในจังหวัดกาญจนบุรี มีสภาพความพร้อมทั้งทางด้านวัตถุดิบและตลาด เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีมีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกสามารถติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงได้โดยรอบ อีกทั้งยังอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล การขนส่งสินค้าไปยังตลาดสามารถทำได้โดยสะดวกและรวดเร็ว จากการที่จังหวัดกาญจนบุรีมีผลผลิตทางการเกษตรเป็นอันดับหนึ่งของจังหวัด ทำให้มีวัตถุดิบทางการเกษตรบ่อนโรงงานได้เพียงพอกับความต้องการ อีกทั้งการส่งเสริมให้มีการเลี้ยงโคนเนื้อและการประมง จะสามารถช่วยย้ให้มีการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องขยายตัวได้มากยิ่งขึ้น ผลผลิตทางการเกษตรที่มีจำนวนมากเพียงพอที่จะเป็นวัตถุดิบ ได้แก่ อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง นอกจากนี้ยังมีพืชผักและผลไม้ที่กำลังได้รับความนิยมและให้ผลผลิตที่ดี เช่น ข้าวโพดฝักอ่อน พริกเล็ก หน่อไม้ สับปะรด และผลไม้อื่น ๆ ที่มีการปลูกกันมาก ดังนั้น อุตสาหกรรมที่น่าจะลงทุนในสาขาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรจึงควรอยู่ใกล้แหล่งวัตถุดิบและตลาด และต้องมีระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเพียงพอต่อความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรม

อุตสาหกรรมในกลุ่มนี้ที่มีู่ทางและโอกาสในการลงทุนสูงที่สุด ได้แก่ การผลิตอาหารสำเร็จรูปจากผักและผลไม้ รองลงมา ได้แก่ การทำเฟอร์นิเจอร์หวาย และผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ การทำมะขามกวน น้ำพริก และผลไม้เชื่อม การทำอาหารสัตว์ การทำผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์ และการแปรรูปเนื้อสัตว์ ส่วนอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายแดง โรงสีข้าว และการผลิตอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ มีู่ทางของการลงทุนหรือขยายการลงทุนค่อนข้างต่ำ

โรงงานผลิตอาหารสำเร็จรูปจากผักและผลไม้ พืชผักและผลไม้ที่น่าสนใจ
คือ ข้าวโพดฝักอ่อน มีแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ คือ อำเภอท่ามะกา อำเภอเมือง และอำเภอท่าม่วง หน่อไม้ฝรั่งมีแหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ คือ กิ่งอำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอท่ามะกา อำเภอศรีสวัสดิ์

ตารางที่ 4.5 20 อันดับการเปลี่ยนแปลงจำนวนโรงงานรายสาขาอุตสาหกรรม
ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี

ประเภทกิจการ	จำนวน(โรง)		การเปลี่ยนแปลง	
	2531	2536	โรง	%
1. ซ่อมและเคาะฟันสิริยนต์	65	180	115	176.92
2. คูศทราย	48	110	62	129.17
3. คอนกรีต คอนกรีตยิบซั่ม	25	55	30	120.00
4. กิ่งและเชื่อมโลหะ	0	28	28	na
5. ลำเลียงกรวดทรายด้วยระบบสายพานลำเลียง	0	19	19	na
6. ภาชนะบรรจุทำจากไม้ ไม้ไผ่ หวาย	4	21	17	425.00
7. ทำชิ้นส่วนพิเศษสำหรับรถยนต์	23	35	12	52.17
8. ซ่อมแซมเครื่องจักรและอุปกรณ์	23	35	12	52.17
9. ผลิตซ่อมแซมเครื่องยนต์	57	67	10	17.54
10. วงกบประตู-หน้าต่าง	12	20	8	66.67
11. ขุดตักดินลูกรัง	0	8	8	na
12. มะขามกวน น้ำพริก	0	7	7	na
13. อิฐ กระเบื้อง ท่อ เบ้าหลอมโลหะ	9	16	7	77.78
14. ทำหม้อ ไม้บรรจุใบ	1	7	6	600.00
15. ทำส่วนประกอบใช้ในการก่อสร้างอาคาร	21	27	6	28.57
16. ขุด ระเบิด ย่อยหิน	10	16	6	60.00
17. ต่อดังถึงรถ	19	24	5	26.32
18. เฟอร์นิเจอร์จากไม้ ยาง แก้ว	15	20	5	33.33
19. อาหารสำเร็จรูป	2	6	4	200.00
20. ทำน้ำแข็ง	7	11	4	57.14

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.6 20 อันดับการเปลี่ยนแปลงจำนวนคนงานรายสาขาอุตสาหกรรม
ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี

ประเภทกิจการ	คนงาน (คน)		การเปลี่ยนแปลง	
	2531	2536	คน	%
1. ทำหม้อ ไม้บรรจูปับ	25	1,027	1,002	4,008.00
2. กระดาษ กระดาษแข็ง	350	1,094	744	212.57
3. กาชนะบรรจุจากไม้ ไม้ไผ่ หวาย	47	700	653	1,389.36
4. ซ่อมและเคาะพื้นสัณยต์	382	1,018	636	166.49
5. คูศทราย	281	750	469	166.90
6. ผลิตภัณฑ์ ผลไม้และผลไม้บรรจุกระป๋อง	150	551	401	267.33
7. ผลิตภัณฑ์จากอาหารสัตว์	0	390	390	na
8. น้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว	15,654	16,017	363	2.32
9. คอนกรีต คอนกรีตยิบซั่ม	143	403	260	181.82
10. อาหารสำเร็จรูป	77	327	250	324.68
11. ยีธู กระเบื้อง ท่อ เม้าหลอมโลหะ	101	348	247	244.55
12. กิ่งและเชื่อมโลหะ	0	182	182	na
13. ผลิตภัณฑ์จักรและเครื่องเป่าขวดจากพลาสติก	0	140	140	na
14. ชูค ระเบิด ย่อยหิน	121	261	140	115.70
15. ทำชิ้นส่วนพิเศษสำหรับรถยนต์	77	202	125	162.34
16. ลำเลียงกวาดทรายด้วยระบบสายพานลำเลียง	0	124	124	na
17. น้ำตาลทรายแดง	196	312	116	59.18
18. ทำกาชนะบรรจุจากพลาสติก เช่น ขวด	0	107	107	na
19. ทำอาหารสำเร็จรูปจากพืช	10	116	106	1,060.00
20. วงกบประตู-หน้าต่าง	77	180	103	133.77

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.7 20 อันดับการเปลี่ยนแปลงเงินลงทุนรายสาขาอุตสาหกรรม
ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี

ประเภทกิจการ	เงินลงทุน (ล้านบาท)		การเปลี่ยนแปลง	
	2531	2536	ล้านบาท	%
1. กระดาษ กระดาษแข็ง	8.11	2,198.03	2,189.92	26,992.69
2. น้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว	8,636.80	10,289.80	1,653.00	19.14
3. ดูดทราย	55.53	322.78	267.25	481.23
4. สุรา	57.43	234.65	177.22	308.59
5. ทำหมอนไม้บรรจู้ป	4.390	157.403	153.01	3,485.49
6. ซ่อมและเคาะฟันสิริยนต์	11.63	138.14	126.51	1,087.68
7. ทอผ้า	0.25	112.00	111.75	44,700.00
8. น้ำตาลทรายแดง	2.03	91.73	89.71	4,429.88
9. ผลิตภัณฑ์และผลไม้บรรจุกระป๋อง	9.90	74.04	64.14	647.87
10. ขุด ระเบิด ข่อยหิน	20.38	80.77	60.39	296.30
11. ภาชนะบรรจุทำจากไม้ ไม้ไผ่ หวาย	8.76	65.34	56.58	645.95
12. คอนกรีต คอนกรีตยิบซั่ม	18.95	66.84	47.89	252.78
13. ผลิตภัณฑ์ซ่อมแซมเครื่องตัดหิน	13.20	51.75	38.55	292.05
14. ทำน้ำแข็ง	209.73	240.59	30.86	14.72
15. ร่อนทราย	1.51	31.11	29.60	1,960.26
16. ผลิตภัณฑ์จักรและเครื่องมือช่างจากพลาสติก	0.00	29.13	29.13	na
17. ทำเกลียวท่อและเชื่อมโลหะ	0.00	19.93	19.93	na
18. อบเมล็ดพืช	0.00	18.65	18.65	na
19. ลำเลียงกวาดทรายด้วยระบบสายพานลำเลียง	0.00	18.43	18.43	na
20. สีขาว	43.45	57.83	14.38	33.10

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดกาญจนบุรี

ตารางที่ 4.8 อุตสาหกรรมที่มีแนวโน้มของการขยายตัวสูงของจังหวัดกาญจนบุรี พิจารณาจากการขยายตัวของ
จำนวนโรงงาน คนงาน และเงินลงทุนเงินลงทุน

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	จำนวนคนงาน	เงินลงทุน	ภาพรวม
ซ่อมแซมและพ่นสีรถยนต์	●	●	●	●
คูตทราย	●	●	●	●
กลึงและเชื่อมโลหะ	●	○	○	●
คอนกรีต/คอนกรีตผสมยิปซัม	●	○	○	●
ลำเลียงกวาดทรายด้วยระบบสายพาน	●	○	○	●
ทำเฟอร์นิเจอร์หวาย ตะเกียบ/ไม้จิ้มฟัน	●	●	○	●
ผลิตซ่อมแซมเครื่องจักรกลทางการเกษตร	●	○	○	○
ทำชิ้นส่วนพิเศษสำหรับรถยนต์	○	○	○	○
ซุกตัดกิ้นลูกกรัง	○	○	○	○
ผลิตอาหารสำเร็จรูปจากผักและผลไม้	○	●	●	●
มะขามกวน น้ำพริก ผลไม้เชื่อม	○	○	○	○
อิฐ กระเบื้อง เบ้าหลอมโลหะ	○	○	○	○
สีข้าว	●	○	○	○
ซูระเปิดย่อยหิน	○	○	●	○
วงกบประตูหน้าต่าง	○	○	○	○
กระดาษ กระดาษแข็ง	○	●	●	●
ซ่อมเครื่องยนต์และส่วนประกอบ	○	○	○	○
ทำส่วนประกอบใช้ในการก่อสร้าง	○	○	○	○
สร้าง ประกอบ ตัดแปลงสภาพรถยนต์	○	○	○	○
น้ำตาลทรายแดง	○	●	●	●
ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	○	●	○	○
อาหารสำเร็จรูป	○	○	○	○
ผลิตเครื่องจักรและเครื่องเป่าขวดพลาสติก	○	○	○	○
ทอผ้า	○	○	●	○
ยางรถ ยางนอก ยางใน	○	○	○	○
สุรา	○	○	●	○
แปรรูป เลื่อยไส อบไม้	○	●	○	○
ผลิตอาหารสัตว์	○	○	○	○
ทำน้ำแข็ง	○	○	○	○
อบข้าวโพด ข้าวเปลือก เมล็ดพืช	○	○	○	○
ผลิต ซ่อมเครื่องจักร อุปกรณ์ที่ใช้ทำเหมืองแร่	○	○	○	○

หมายเหตุ :

- มีแนวโน้มการขยายตัวสูงมาก
- มีแนวโน้มการขยายตัวสูง
- มีแนวโน้มการขยายตัวปานกลาง

ตารางที่ 4.9 อุตสาหกรรมที่มีผู้ทรงและโอกาสในการลงทุนของจังหวัดกาญจนบุรี

ประเภทอุตสาหกรรม	แนวโน้ม การขยายตัว	วัตถุดิบ	ตลาด	ภาพรวม
1. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร				
ผลิตอาหารสำเร็จรูปจากผักและผลไม้	●	●	●	●
มะขามหวาน น้ำพริก ผลไม้เชื่อม	○	○	○	○
ทำเฟอร์นิเจอร์หวาย ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	○	○	○	○
ทำอาหารสัตว์	○	○	○	○
ผลิตภัณฑ์จากหนังสัตว์	○	○	○	○
แปรรูปเนื้อสัตว์ / เนื้อสัตว์แช่แข็ง	○	○	○	○
2. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์และเครื่องจักรกล				
ซ่อมแซมและพ่นสีรถยนต์	●	○	●	●
ผลิต ซ่อมแซมเครื่องจักรทางการเกษตร	○	○	○	○
ยางรถ ยางนอก ยางใน	○	○	○	○
ทำชิ้นส่วนพิเศษสำหรับรถยนต์	○	○	○	○
ต่อตัวถังรถยนต์	○	○	○	○
กลึงและเชื่อมโลหะ	●	●	●	●
3. อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้าง				
ดูดยทราย	○	●	○	○
คอนกรีตและคอนกรีตผสมยิบซั่ม	○	○	○	○
ลำเลียงกรวดทรายด้วยสายพาน	○	○	○	○
หินอ่อนและหินประดับ	○	○	○	○
4. อุตสาหกรรมอื่น ๆ				
เจียรไนพลอย นิล และทำเครื่องประดับ	○	●	●	●

หมายเหตุ :

- มีแนวโน้มการขยายตัวสูงมาก
- มีแนวโน้มการขยายตัวสูง
- มีแนวโน้มการขยายตัวปานกลาง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และอำเภอพลอย ถั่วเหลืองมีแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญคือ อำเภอพลอย และอำเภอทองผาภูมิ สับปะรดมีแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ คือ อำเภอพลอย กิ่งอำเภอหนองปรือ อำเภอเสาวชัย พริกเล็กมีแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญ คือ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง และอำเภอเสาวชัย ผลไม้มีการปลูกกันมากในเขตอำเภอไทรโยค อำเภอทองผาภูมิ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่ามะกา และอำเภอสังขละบุรี ในปัจจุบันอำเภอที่มีการลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรมผลิตอาหารสำเร็จรูปจากผักและผลไม้ จะอยู่ในอำเภอเมืองกาญจนบุรีและอำเภอท่ามะกา เป็นโรงงานขนาดใหญ่ มีคนงานมากกว่า 100 คน และมีเงินลงทุนมากกว่า 30 ล้านบาท การผลิตอาหารสำเร็จรูปจากผักและผลไม้มีโอกาสในการขยายตัวค่อนข้างสูง แต่ก็ต้องอาศัยวัตถุดิบทางการเกษตรซึ่งต้องมีปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของโรงงาน อำเภอที่เหมาะสมและมีความพร้อมทั้งในด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในการตั้งโรงงานประเภทนี้ ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา ซึ่งเป็นทำเลที่เหมาะสม เนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นตลาดที่สำคัญสำหรับสินค้า และมีความพร้อมของระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการค่อนข้างสูง

ความต้องการผลิตภัณฑ์อาหารกระป๋องจากข้าวโพดฝักอ่อน หน่อไม้ฝรั่ง และผลไม้ต่าง ๆ มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องทั้งตลาดภายในและตลาดต่างประเทศ ทั้งนี้เป็นตลาดส่งออกร้อยละ 90 ของผลผลิต โดยตลาดหลักจะอยู่ในแถบเอเชีย เช่น ฮองกง มาเลเซีย ญี่ปุ่น ไต้หวัน และสิงคโปร์ เป็นต้น คู่แข่งที่สำคัญในตลาดโลกได้แก่ จีน และเม็กซิโก อุตสาหกรรมผักและผลไม้กระป๋องได้รับการส่งเสริมจากรัฐบาล โดยมีการปกป้องสินค้าภายในประเทศด้วยการตั้งกำแพงภาษีร้อยละ 60 และไทยได้เปรียบในด้านต้นทุนการผลิตที่มีต่ำกว่าคู่แข่งชั้น รสชาติเป็นที่นิยมของชาวต่างประเทศ แต่ปัญหาการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ วัตถุดิบที่จะต้องนำมาใช้ยังมีความไม่แน่นอนในด้านปริมาณและคุณภาพอยู่บ้าง

ส่วนสับปะรดกระป๋อง เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอีกชนิดหนึ่ง โดยมีส่วนแบ่งตลาดโลกสูงถึงร้อยละ 44 ประเทศที่เป็นตลาดหลัก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ประชาคมยุโรป และญี่ปุ่น คู่แข่งที่สำคัญ ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ปัญหาการผลิตยังมีความไม่แน่นอนของปริมาณผลผลิตอยู่พอสมควร ในด้านคุณภาพนั้นตลาดต่างประเทศได้กำหนดมาตรฐานอย่างเข้มงวดโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มตลาดร่วมยุโรป

น้ำผลไม้กระป๋อง มีสู่ทางตลาดที่แจ่มใส โดยรสนิยมในการบริโภคน้ำผลไม้กระป๋องในประเทศมีแนวโน้มดีขึ้น เนื่องจากวิถีชีวิตคนเมืองเริ่มหันมาบริโภคเครื่องดื่มกระป๋องมากขึ้น ส่วนตลาดส่งออกมีศักยภาพที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐอเมริกา ประชาคมยุโรป อันได้แก่ เนเธอร์แลนด์ และฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และฮ่องกง

อุตสาหกรรมผลิตน้ำตาล ในจังหวัดกาญจนบุรีมีโรงงานที่บ้อยขนาดใหญ่ถึง 10 โรง มีกำลังการผลิตรวม 114,000 เมตริกตันต่อวัน ตั้งอยู่ในอำเภอท่าม่วง และท่ามะกา เนื่องจากโรงงานที่บ้อยมีอยู่มาก จึงทำให้ในแต่ละปีต้องนำเข้าอ้อยจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น สุพรรณบุรี นครปฐม และราชบุรี ตกปีละประมาณ 2.0 - 2.5 ล้านตัน ผลผลิตภายในจังหวัดกาญจนบุรีที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของโรงงานอ้อยที่มีอยู่ในพื้นที่ จึงเป็นข้อจำกัดในการขยายตัวของโรงงานน้ำตาล ซึ่งมีการส่งออกในรูปแบบน้ำตาลดิบและน้ำตาลทราย การผลิตขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิตอ้อย โดยมีตลาดทั้งภายในและภายนอกประเทศ นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยยังให้ความอนุเคราะห์ทางการเงินแก่อุตสาหกรรมน้ำตาลในการรับซื้อตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งออกน้ำตาล อย่างไรก็ตาม ภาวะตลาดในต่างประเทศยังมีความไม่แน่นอนเท่าที่ควร ขึ้นอยู่กับความเคลื่อนไหวของตลาดโลก และความสามารถในการต่อรอง

โรงงานท่าเฟอร์นิเจอร์หวายและผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ มีแหล่งผลิตคือ อำเภอท่าม่วง อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่ามะกา อำเภอสังขละบุรี อำเภอไทรโยค อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอบ่อพลอย ซึ่งมีแหล่งผลิตใหญ่อยู่ใน อำเภอท่าม่วง และอำเภอทองผาภูมิ ในปัจจุบันตลาดยังมีความต้องการผลิตภัณฑ์ประเภทนี้อยู่มาก จึงมีโอกาขยายการลงทุนเพิ่มมากขึ้น โดยควรพัฒนาผลิตภัณฑ์ เช่น เฟอร์นิเจอร์ ภาชนะบรรจุจากไม้ไผ่ให้มีความทันสมัยเพื่อดึงดูดความสนใจของตลาดมากยิ่งขึ้น สำหรับวัตถุดิบในการผลิต เช่น หวาย ไม้ไผ่ ในพื้นที่มีอยู่มากพอสมควร โดยมีการทำไร่ไม้ไผ่ในอำเภอทองผาภูมิ และการนำเข้าหวายจากเมียนมาร์ อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของการลงทุนอาจทำให้ปริมาณวัตถุดิบไม่เพียงพอได้ จึงสมควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปลูกหวายและไม้ไผ่ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อบริโภคในประเทศนี้

โรงงานแปรรูปอาหารสัตว์ ในจังหวัดกาญจนบุรีมีโรงงานผลิตอาหารสัตว์เพียงแห่งเดียว ส่วนใหญ่เป็น โรงงานบด ปั่น พืชอาหารสัตว์ หรือ โรงงานทำมันเส้น ดังนั้นมีสู่ทางในการลงทุนทำโรงงานผลิตอาหารสัตว์เพิ่มขึ้น เนื่องจากวัตถุดิบที่สำคัญคือ ข้าวโพด และ

มันสำปะหลังมีอยู่มาก แหล่งวัตถุดิบที่สำคัญ คือ อ่างทองเลาขวัญ อ่างทองผาภูมิ กิ่งอำเภอด่านมะขามเตี้ย และอำเภอไทรโยค แหล่งตลาดที่สำคัญ คือ ภายในจังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดใกล้เคียงที่มีการเลี้ยงสัตว์ เช่น ราชบุรี นครปฐม เป็นต้น อำเภอที่มีศักยภาพในการลงทุน ได้แก่ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา และอำเภอพนมทวน เนื่องจากมีสาธารณูปโภคและสาธารณูปการพร้อมและอยู่ใกล้วัตถุดิบ แรงงาน และตลาด

อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนังเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูง และจะผลักดันการขยายตัวของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องในแนวตั้ง (Vertical Integration) เป็นอย่างมาก วัตถุดิบที่หาได้ในพื้นที่มีอยู่มากพอสมควร ได้แก่ หนังโค แกะ และสุกร และอาจหาได้จากจังหวัดใกล้เคียง เช่น ราชบุรี นครปฐม และสุพรรณบุรี ตลาดของผลิตภัณฑ์เครื่องหนังที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มประชาคมยุโรป ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย และออสเตรเลีย ทั้งนี้การผลิตยังมีปัญหาทางด้านวัตถุดิบที่ยังไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร เทคโนโลยีในการผลิตจะต้องมีการพัฒนา และการออกแบบจะต้องคำนึงถึงการตอบสนองตลาดอย่างแท้จริง

โรงงานแปรรูปเนื้อสัตว์/เนื้อสัตว์แช่แข็ง กาญจนบุรีเป็นแหล่งปศุสัตว์ที่สำคัญ โดยเฉพาะโคเนื้อ และกระบือ นอกจากนี้ยังมีการเลี้ยงสุกร เป็ด ไก่ และชัน จึงเป็นโอกาสขยายการลงทุนในอุตสาหกรรมนี้พอสมควร

โรงงานทำอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ โอกาสในการทำอาหารสำเร็จรูปอื่น ๆ นอกเหนือจากผักและผลไม้กระป๋องยังไม่ค่อยแจ่มใสนัก เพราะขาดวัตถุดิบและตลาด

2. อุตสาหกรรมทั่วไปที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับการเกษตร

อุตสาหกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับการเกษตรที่มีช่องทางและโอกาสในการลงทุน แบ่งได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

อุตสาหกรรมเกี่ยวกับรถยนต์และเครื่องจักรกล อุตสาหกรรมในกลุ่มนี้ที่มีช่องทางและโอกาสในการลงทุนสูงที่สุดได้แก่ อุตสาหกรรมซ่อมแซมและพ่นสีรถยนต์ และอุตสาหกรรมกลึงและเชื่อมโลหะ รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมทำยางรถ ยางนอก ยางใน อุตสาหกรรม

ทำขึ้นเป็นพิเศษสำหรับรถยนต์ อุตสาหกรรมต่อตัวถังรถยนต์ อุตสาหกรรมซ่อมเครื่องยนต์และส่วนประกอบ และอุตสาหกรรมผลิตซ่อมแซมเครื่องจักรทางการเกษตร

อุตสาหกรรมเกี่ยวกับการก่อสร้าง อุตสาหกรรมที่มีผู้ทางและโอกาสในการลงทุนในกลุ่มนี้ ได้แก่ อุตสาหกรรมอุตสาหกรรมคอนกรีตและคอนกรีตผสมยิบซั่ม อุตสาหกรรมล้าเสี่ยงกรวดทรายด้วยสายพาน และอุตสาหกรรมหินอ่อน หินประดับ

อุตสาหกรรมอื่น ๆ อุตสาหกรรมในกลุ่มนี้มีผู้ทางและโอกาสลงทุนสูงที่สุด ได้แก่ อุตสาหกรรมเจียรไนพลอย นิล และทำเครื่องประดับ ส่วนอุตสาหกรรมกระดาษกระดาษแข็ง ทำน้ำแข็ง และอุตสาหกรรมทอผ้า มีผู้ทางลงทุนไม่สูงนัก

ในส่วนของอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับนั้น มีตลาดรองรับที่ดีทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศสหรัฐฯ กลุ่มประชาคมยุโรป และญี่ปุ่น ทั้งนี้เป็นเพราะไทยได้เปรียบทางด้านแรงงานและวัตถุดิบ นอกจากนี้รัฐบาลได้ให้การส่งเสริม และตั้งกำแพงภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 0-60 แล้วแต่ประเภทอัญมณี จากศักยภาพและความได้เปรียบ ไทยอาจมีแนวโน้มเป็นศูนย์กลางอัญมณีของโลกในอนาคตจากความได้เปรียบด้านวัตถุดิบ เนื่องจากมีความพร้อมค่อนข้างสูง เมื่อพิจารณาจากกลุ่มตลาดการค้าเสรีอาเซียน อย่างไรก็ตามการแข่งขันในตลาดต่างประเทศค่อนข้างสูง โดยคู่แข่งที่สำคัญของไทย คือ อิตาลี และฮ่องกง ฉะนั้นประเทศไทยจึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบให้ทันสมัย มีมาตรฐาน และคุณภาพต้องเท่าเทียมกับประเทศอื่น ๆ

4.3.2 การก่อสร้าง

การก่อสร้าง เป็นสาขาการผลิตที่มีการเติบโตค่อนข้างสูงอีกสาขาหนึ่งของภาคเอกชน อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของการผลิตในสาขาการก่อสร้างเป็นผลสืบเนื่องโดยตรงมาจากการขยายของการผลิตในสาขาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และการค้าบริการ เมื่อมีการลงทุนในสาขาดังกล่าวก็จะก่อให้เกิดการก่อสร้างขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการก่อสร้างอาคารสำนักงาน โรงแรม รีสอร์ท อาคารโรงงาน และสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่าง ๆ ผู้ทางการลงทุนในธุรกิจก่อสร้างจึงขึ้นอยู่กับผู้ทางการลงทุนในสาขาอื่น ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งจากการ

พิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า มีค่อนข้างสูง ซึ่งก็เป็นผลทำให้โอกาสการลงทุนในธุรกิจการก่อสร้างของจังหวัดกาญจนบุรีค่อนข้างสูงตามไปด้วย

4.3.3 ธุรกิจสังหาริมทรัพย์

1) การจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยและผู้ใช้แรงงาน มีสู่ทางค่อนข้างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อตอบสนองต่อการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม และการค้าบริการ นอกจากนี้รัฐบาลยังให้การส่งเสริมแก่โครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยอีกด้วย

2) เขตอุตสาหกรรม และนิคมอุตสาหกรรม การจัดสร้างเขตอุตสาหกรรม (Industrial Zone) หรือนิคมอุตสาหกรรม (Industrial Estate) เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมมีศักยภาพในการลงทุนค่อนข้างสูง เนื่องจากมีแนวโน้มของการขยายตัวของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่หลายประเภท การจัดตั้งเขตอุตสาหกรรม หรือนิคมอุตสาหกรรม จะช่วยให้การจัดสาธารณูปโภค และสาธารณูปการสำหรับโรงงานเหล่านี้มีประสิทธิภาพและทั่วถึง เป็นการควบคุมผลกระทบของโรงงานต่อสิ่งแวดล้อมมาให้อยู่ในพื้นที่จำกัด และมีระดับต่ำ นอกจากนี้จังหวัดกาญจนบุรียังมีสินค้าหลายชนิดที่สามารถเปิดตัวสู่ตลาดต่างประเทศ การจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกจึงเอื้ออำนวยในการพัฒนาสินค้าดังกล่าวอย่างมาก

3) ที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ เนื่องด้วยความสวยงามตามธรรมชาติของจังหวัดกาญจนบุรี และระยะทางไม่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานครนัก จึงมีความเหมาะสมในการลงทุนจัดสร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ โดยจัดให้มีบริการอย่างพร้อมสรรพทางด้านฟื้นฟูและเสริมสร้างสุขภาพ และนันทนาการที่เหมาะสมกับวัย

4.3.4 หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน

จังหวัดกาญจนบุรีมีการทำหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนเป็นอาชีพเสริมของเกษตรกรที่ช่วยสร้างรายได้และลดปัญหาการว่างงานตามฤดูกาล หัตถกรรม และอุตสาหกรรมในครัวเรือนที่สำคัญ ได้แก่ การจักสาน การทอผ้า และการเจียรระโนพลอย ศักยภาพในการลงทุนทางด้านหัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนอาจทำได้ด้วยการผนวกเข้ากับการท่องเที่ยวในลักษณะของสิ่งอุปโภคบริโภคที่มีเอกลักษณ์ทางด้านวัสดุท้องถิ่น และมีมือที่ได้รับการพัฒนา จะเห็นว่า พื้นที่ที่มีฐานของอาชีพเหล่านี้อยู่แล้วจะเป็นพื้นที่ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว ทั้งยังอาจจัดทิวทัศน์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นได้ไม่ยากนัก (ตารางที่ 4.10)

4.4 สู่ทางและโอกาสการลงทุนในสาขาการผลิตขั้นตติยภูมิ

4.4.1 การท่องเที่ยว

1. แนวโน้มการขยายของจำนวนนักท่องเที่ยวและความต้องการที่พักแรมของจังหวัดกาญจนบุรี

อัตราการขยายของนักท่องเที่ยวตลอดช่วงปี พ.ศ. 2530-2535 เท่ากับร้อยละ 8 ต่อปี โดยเป็นนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักแรมเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 22.41 ต่อปี นอกจากนี้ นักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นมาก โดยเพิ่มขึ้นถึง 3 เท่าตัว ระหว่าง พ.ศ. 2530 และ พ.ศ. 2535 ซึ่งในปี พ.ศ. 2530 อันเป็นต้นปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 อัตราส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติเท่ากับร้อยละ 3.38 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด และเป็นร้อยละ 7.52 ในปี พ.ศ. 2535 ซึ่งเป็นปีแรกของแผนฯ 7 นอกจากนี้จำนวนนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักแรมยังเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 47 ของจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดในปี พ.ศ. 2530 เป็นร้อยละ 54 ในปี พ.ศ. 2535

จากสถิติผู้เยี่ยมเยือนและผู้พักแรมของจังหวัดกาญจนบุรีตั้งแต่พ.ศ. 2530-2535 เมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธี Extrapolation พบว่า การเติบโตของ

ตารางที่ 4.10 หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือนของจังหวัดกาญจนบุรี

หัตถกรรมและอุตสาหกรรมในครัวเรือน	อำเภอ									
	เมืองฯ	ท่าม่วง	ท่ามะกา	พนมทวน	บ่อพลอย	เลาขวัญ	ศรีสวัสดิ์	ไทรโยค	ทองผาภูมิ	สังขละบุรี
จักสานเป่ง	●				●					
จักสานไม้ไผ่	●	●	●				●	●		
จักสาน	●			●	●		●	●		
จักสานตะกร้าด้วยทางมะพร้าว						●				
ทอผ้าด้วยกึ่งกระดูก		●		●	●	●				
ทอผ้า		●								
ปักฉลุผ้า			●	●						
ทอพรหมเช็ดเท้า				●					●	
ตัดเย็บเสื้อผ้า						●				●
ถักเชือกด้วยปอ										
ทอเสื่อรวก, ทอเสื่อกก				●	●					
เจียรระ ในพลอย					●					
ทำซิเมนต์บดลือก						●			●	
ทำเครื่องปั้นดินเผา				●						
ปั้นโอ่งซิเมนต์	●			●	●	●	●	●	●	●
ทำเฟอร์นิเจอร์								●		
ศิลปะประดิษฐ์								●		
การตีเหล็ก				●						
ช่างซ่อมและบริการ	●	●	●		●			●	●	●
ทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน		●							●	●

● หมายถึง ประเภทหัตถกรรมที่มีอยู่ในอำเภอต่าง ๆ

ที่มา : พัฒนาการจังหวัดกาญจนบุรี

ผู้มาเยี่ยมเยือน และผู้พักแรมของจังหวัดกาญจนบุรีตามสถิติของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีลักษณะเป็นเส้นตรง (แผนภูมิที่ 4.1 และ 4.2) ซึ่งแบบจำลองเชิงเส้นตรง (Linear Model)¹ จะให้ความถูกต้องในการคาดการณ์มากที่สุด จึงได้เลือกใช้แบบจำลองเชิงเส้นตรงในการคาดการณ์ผลการคาดการณ์ดังตารางที่ 4.13 จะเห็นว่าในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 จังหวัดกาญจนบุรีจะมีผู้มาเยี่ยมเยือนทั้งสิ้น 2,067,329 คน เป็นชาวไทย 1,786,176 คน และชาวต่างประเทศ 281,069 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้พักแรม 1,230,712 คน เป็นชาวไทย 1,094,236 คน และชาวต่างประเทศ 137,207 คน ในปี พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนจังหวัดกาญจนบุรีจะเพิ่มเป็น 2,225,103 คน เป็นชาวไทย 1,822,761 คน และชาวต่างประเทศ 401,630 คน ในจำนวนนี้เป็นผู้พักแรม 1,452,646 คน เป็นชาวไทย 1,271,399 คน และชาวต่างประเทศ 184,030 คน

¹ สมการของแบบจำลองเชิงเส้นตรง คือ $Y_c = a+bx$

เมื่อ Y_c = ประชากรคาดการณ์ในปีที่ x

a = ประชากรในปีที่เริ่มต้น (Intercept)

b = ประชากรที่เพิ่มขึ้นต่อปี (Slope)

x = ช่วงเวลา (ปี) จากปีเริ่มต้น (Time Index)

ตารางที่ 4.11 จำนวนผู้มาเยี่ยมชมจังหวัดกาญจนบุรี และจำนวนผู้พักแรม ในช่วงปี พ.ศ. 2530-2535

ประเภทนักท่องเที่ยว		2530	2531	2532	2533	2534	2535
ผู้มาเยี่ยมชม	รวม	1,782,499	1,811,270	1,840,505	1,889,340	1,923,372	1,926,354
	ชาวไทย	1,722,332	1,734,152	1,746,054	1,717,034	1,730,689	1,781,433
	ต่างประเทศ	60,167	77,118	98,844	172,306	192,683	144,921
ผู้ที่พักแรม	รวม	830,711	873,778	919,079	966,727	1,061,846	1,046,048
	ชาวไทย	774,984	809,512	845,578	883,251	922,602	947,623
	ต่างประเทศ	55,727	64,267	74,115	85,472	98,570	98,425

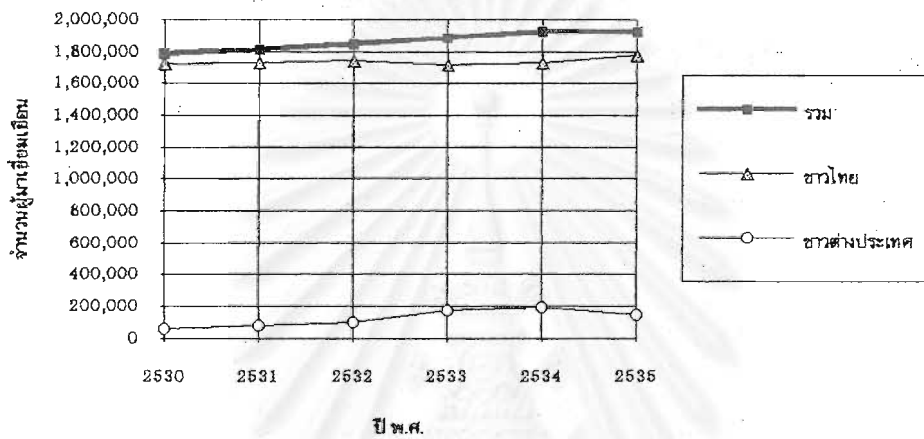
ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 4.12 แนวโน้มการเติบโตของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศและนักท่องเที่ยวที่พักแรมในอนาคค

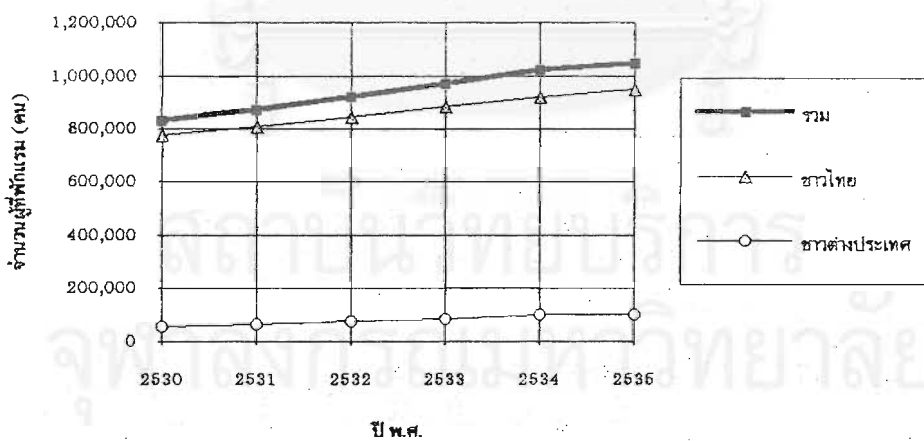
ปี พ.ศ.	สัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ / จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ)	สัดส่วนนักท่องเที่ยวพักแรม / จำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมด (ร้อยละ)
2530 ปีเริ่มต้น แผนฯ 6	3.38	47
2535 ปีเริ่มต้น แผนฯ 7	7.52	54
2540 ปีเริ่มต้น แผนฯ 8	15.00	61
2544 ปีสุดท้าย แผนฯ 8	18.00	65

ที่มา : คำนวณประมาณจากตารางที่ 4.11

แผนภูมิที่ 4.1 การเติบโตของจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือนจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2530-2535

แผนภูมิที่ 4.2 การเติบโตของจำนวนผู้ที่พักแรมในจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ.2530-2536

ตารางที่ 4.13 การคาดประมาณจำนวนผู้มาเยี่ยมชม และ จำนวนผู้มาพักผ่อนในจังหวัดกาญจนบุรี พ.ศ. 2535-2544

ประเภทนักท่องเที่ยว		2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544
ผู้มาเยี่ยมชม	คนไทย	1,781,433	1,764,225	1,771,542	1,778,859	1,786,176	1,793,493	1,800,810	1,808,127	1,815,444	1,822,761
	ต่างประเทศ	144,921	208,733	232,845	256,957	281,069	305,181	329,294	353,406	377,518	401,630
	รวม	1,926,354	1,972,665	2,004,220	2,035,774	2,067,329	2,098,884	2,130,439	2,161,993	2,193,548	225,103
ผู้ที่พักผ่อน	คนไทย	947,623	987,939	1,023,371	1,058,804	1,094,236	1,129,669	1,165,101	1,200,534	1,235,966	1,271,399
	ต่างประเทศ	98,425	109,114	118,479	127,843	137,207	146,572	155,936	165,301	147,665	184,030
	รวม	1,046,048	1,097,552	1,141,939	1,186,325	1,230,712	1,275,099	1,319,486	1,363,872	1,408,259	1,452,646

ที่มา : จากการคำนวณ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.14 แสดงการคาดประมาณจำนวนห้องพักของสถานที่พักแรมที่นักท่องเที่ยวต้องการในอนาคต ของจังหวัดกาญจนบุรี ในปี พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นปีที่สิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 และปี พ.ศ. 2544 ซึ่งเป็นปีที่สิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ทั้งนี้โดยอาศัยสมมติฐานว่าอัตราการเข้าพักแรม (Occupancy Rate) จำนวนคนต่อห้องพัก และวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวคงเหมือนกับในปัจจุบัน พบว่าในช่วงปัจจุบันถึงปี พ.ศ. 2539 จำนวนห้องพักที่ต้องการจะเพิ่มขึ้น 1,356 ห้อง หรือเพิ่มขึ้นอีก 2,453 ห้องในช่วงปีปัจจุบันถึงปี พ.ศ. 2544²

2 การประมาณจำนวนห้องพักแรมที่ต้องการ ใช้สูตร

$$R_i = (T \times L) / (N \times O \times 30)$$

โดยที่ R_i = ความต้องการจำนวนห้องพักในปีที่จะคำนวณ

T_i = จำนวนนักท่องเที่ยวในช่วงเวลาที่มีย่านักท่องเที่ยวเฉลี่ยสูงสุด

L = ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว

N = จำนวนคนเฉลี่ยต่อห้อง

O = อัตราการเข้าพักเฉลี่ย

ตารางที่ 4.14 การคาดประมาณจำนวนห้องพักที่ต้องการในจังหวัดกาญจนบุรี
ปี พ.ศ. 2539-2544

ปี พ.ศ.	จำนวนห้องพักที่ต้องการ	จำนวนห้องพักที่ต้องการเพิ่มจากปัจจุบัน	
		(ห้อง)	(ร้อยละ)
2536	3,262	-	-
2539	4,618	1,356	41.57
2544	7,071	2,453	53.12

ที่มา : จากการคำนวณ

จากแนวโน้มการขยายตัวของนักท่องเที่ยวและจำนวนห้องพักของสถานที่พักแรมที่ต้องการในอนาคตดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่า จังหวัดกาญจนบุรี มีศักยภาพในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากความได้เปรียบทำเลที่ตั้งซึ่งไม่ห่างไกลจากกรุงเทพมหานคร ความพร้อมด้านการคมนาคมทั้งทางรถยนต์และรถไฟ ความสวยงามตามธรรมชาติของภูมิประเทศ เป็นแหล่งประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญ ผนวกเข้ากับการคาดประมาณจำนวนผู้มาเยี่ยมเยือน ผู้พักแรม และความต้องการห้องพักในสถานที่พักแรมในอนาคต จะเห็นว่า ตลาดการท่องเที่ยวของกาญจนบุรีมีแนวโน้มที่ค่อนข้างแจ่มใส นับเป็นโอกาสดีสำหรับการลงทุนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบของธุรกิจต่าง ๆ อาทิ ธุรกิจที่พักแรม เช่น โรงแรม รีสอร์ท แพพัก ธุรกิจภัตตาคาร ร้านอาหาร แพอาหาร ร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ธุรกิจนำเที่ยว การท่องเที่ยว การขนส่ง ตลอดจนธุรกิจเพื่อการบันเทิงและการบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว โดยผู้ลงทุนต้องคำนึงถึงการรักษาสภาพแวดล้อมและความสวยงามตามธรรมชาติเป็นสำคัญ

2. ปัญหาและข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี

ในขณะที่การท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีมีแนวโน้มที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นตามสภาพโอกาสที่เอื้ออำนวยแต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวให้ก้าวหน้าได้มากเท่าที่ควร เพราะ

- 1) ในปัจจุบันระบบการคมนาคมยังกระจุกกระจาย การเข้าถึงการท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่สะดวกเท่าที่ควรและการให้บริการขั้นพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังมีไม่เพียงพอ
- 2) อุปสงค์การท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี เป็นแบบแหล่งท่องเที่ยวสุดสปีดคาเฟ่ เนื่องจากมีระยะทางใกล้กรุงเทพฯ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นแบบเช้าไป-เย็นกลับหรือส่วนการพักผ่อนจะมีการพักผ่อนเพียง 1-2 วันโดยถ้าเป็นนักท่องเที่ยวในประเทศจะมาในช่วงวันหยุด ถ้าเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศนิยมมาพักผ่อนในวันทำการปกติ เป็นส่วนใหญ่
- 3) สภาพภูมิอากาศ ในเขตพื้นที่ราบของจังหวัดกาญจนบุรีมีอากาศร้อนจัดโดยเฉพาะในช่วงฤดูร้อน ซึ่งสภาพภูมิอากาศดังกล่าวมีผลต่อฤดูกาลท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวโดยในช่วงฤดูร้อนถึงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน มีจำนวนนักท่องเที่ยวต่ำที่สุด เนื่องจากเป็นช่วงที่อากาศร้อนจัดและแห้งแล้ง ลมพัดและน้ำตกมีน้ำน้อยหรือไม่มีเลย จึงมีแรงดึงดูดต่อนักท่องเที่ยวน้อยในช่วงเวลาดังกล่าว
- 4) หน่วยงานในท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวยังขาดบุคลากร และการดำเนินการด้านการตลาด เช่น การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่นของตนให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังขาดการผลักดันหรือกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นของตนเดินทางท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกัน
- 5) ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากขาดการจัดระเบียบที่มีประสิทธิภาพในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ขาดการตระหนักถึงการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบการ ไม่สามารถสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวเท่าที่ควร
- 6) การให้บริการขั้นพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่เพียงพอขาดความสะดวกในการให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะ

านแหล่งท่องเที่ยวหลักที่มีพิกัดไม่เพียงพอในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว ทำให้ห้องพักราคาสูง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องระบบการจองที่พักในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง โดยเฉพาะในพื้นที่ท่องเที่ยวที่ขึ้นอยู่กับหน่วยราชการ

7) การขยายสินค้าและบริการที่มุ่งประโยชน์เชิงการค้ามากเกินไป เป็นการทาลายความประทับใจของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สินค้าของที่ระลึกในปัจจุบันที่มีปัญหาด้านคุณภาพไม่เหมาะสมกับราคา

8) ปัญหาการขาดแคลนพาหนะในการขนส่งนักท่องเที่ยว ซึ่งได้แก่ รถโดยสารประเภทไม่ประจำทาง เนื่องจากรัฐมีนโยบายจำกัดจำนวนรถโดยสารประเภทนี้ ทำให้การบริการนักท่องเที่ยวในประเทศไม่สะดวก ไม่สามารถขยายตัวได้อย่างกว้างขวาง

9) แหล่งท่องเที่ยวตามภูมิภาคต่าง ๆ หลายแห่งยังขาดการคมนาคมที่สะดวกและปลอดภัย ทำให้การกระจายการท่องเที่ยวยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร

10) ปัญหาความปลอดภัยในการขนส่งทางบกและทางน้ำในปัจจุบันยังขาดมาตรฐานในด้านตัวยานพาหนะเอง อุปกรณ์เครื่องช่วยความปลอดภัย รวมทั้งขาดมาตรการชดเชยความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้บริการ อันทำให้ไม่เกิดความมั่นใจในการเดินทางท่องเที่ยว

ปัญหาเหล่านี้หากได้มีการประสานแนวทางการพัฒนาและการร่วมมือในการปรับปรุงแก้ไข ระหว่างภาครัฐบาลโดยทางจังหวัดกาญจนบุรีและหน่วยปกครองท้องถิ่น กับภาคเอกชนผู้ลงทุนอย่างถูกต้องและเหมาะสมแล้ว จะทำให้ธุรกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีมีโอกาสและแนวโน้มในการพัฒนาที่แจ่มใสมากยิ่งขึ้นไปอีก ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาจังหวัดและการลงทุนของภาคเอกชนต่อไปในอนาคต

3. สู่ทางการลงทุนในธุรกิจท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรี

จากการศึกษาและวิเคราะห์สถานะการลงทุนของธุรกิจการท่องเที่ยวภาคกลาง พ.ศ. 2533 ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และการวิเคราะห์แนวโน้มการเติบโต

ของนักท่องเที่ยวตลอดจนพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรีโดยคณะผู้ศึกษาสามารถสรุปแนวทางการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของจังหวัดกาญจนบุรีได้ดังนี้ :

1) การลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจที่พักแรม

นักท่องเที่ยวชาวไทยมักไปเที่ยวกาญจนบุรีในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ส่วนนักท่องเที่ยวต่างประเทศมักไปเที่ยวในวันธรรมดา ทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศไม่นิยมพักในเขตอำเภอเมืองฯ จะมีแต่ผู้มาติดต่อธุรกิจหรือพนักงานขายเท่านั้นที่นิยมพักในเขตอำเภอเมืองฯ เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่พักแรมต้องการสัมผัสกับธรรมชาติ ฉะนั้นการลงทุนเกี่ยวกับธุรกิจที่พักแรมควรลงทุนในรูปแบบ เกสต์เฮาส์ บังกาโล แพ หรือ รีสอร์ท โดยอาศัยแหล่งธรรมชาติเป็นจุดเด่น การลงทุนธุรกิจที่พักแรมจึงควรกระจายตามแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่สำคัญ และการลงทุนในธุรกิจที่พักแรมควรมีขนาดเหมาะสม โดยส่วนหนึ่งจะต้องมีการรับรองนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มใหญ่ได้และควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน เช่น มีการบริการด้านโทรคมนาคมประเภท เทเล็กซ์/เทเลแพกซ์ โทรศัพท์ทางไกล บริการรับส่งให้แก่ นักท่องเที่ยว บริการซักรีด บริการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

ธุรกิจที่พักแรมที่น่าสนใจอีกอย่างคือที่พักแรมประเภทรีสอร์ท หรือควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างครบครัน และควรคำนึงถึงการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวด้วย จะได้เป็นแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการมากขึ้นเพราะนักท่องเที่ยวเหล่านี้ส่วนใหญ่มักเป็นผู้ที่มีรายได้สูง และมักจะมากันเป็นกลุ่ม

2) การลงทุนในธุรกิจร้านอาหาร

ธุรกิจร้านอาหารในเขตอำเภอเมืองฯ มีจำนวนค่อนข้างมากทั้งในรูปแบบ ร้านอาหาร คอฟฟี่ช็อป หรือแพชายอาหาร แต่ตามแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติในอำเภออื่น ๆ มีจำนวนร้านอาหารค่อนข้างน้อยและมีขนาดเล็ก ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกทำให้ไม่มีแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการ การลงทุนในธุรกิจร้านอาหารจึงควรลงทุนตามแหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว รูปแบบของการลงทุนร้านอาหาร

ควรมีลักษณะจูงใจนักท่องเที่ยวซึ่งอาจจะอาศัยจุดเด่นทางธรรมชาติเป็นแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาใช้บริการ เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มา เนื่องจากต้องการสัมผัสกับธรรมชาติและความสะดวก

3) การลงทุนในธุรกิจนาเที่ยวทางธรรมชาติ

ในปัจจุบันธุรกิจนาเที่ยวส่วนใหญ่เป็นธุรกิจขนาดเล็ก มีบริการให้แก่นักท่องเที่ยวไม่มากนัก มักจะเป็นธุรกิจที่ทาหน้าที่เป็นเพียงนายหน้าขายตัว จำนวนพาหนะที่ให้บริการเข้ามีจำนวนไม่มาก ส่วนใหญ่เป็นรถจี๊ป รถตู้ แพ และเรือขนาดเล็ก การนาเที่ยวทางน้ำก็เป็น การนาเที่ยวบริเวณใกล้ ๆ ทำให้ไม่มีแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวมาใช้บริการ การลงทุนในธุรกิจนาเที่ยวควรเป็นกิจการที่เน้นการนาเที่ยวประเภทเดินป่า ล่องแพ หรือการล่องเรือขนาดใหญ่ ธรรมชาติเหนือเขื่อนขึ้นไป กีฬาทางน้ำ เช่น การเล่นเรือใบ เรือเร็ว กระดานโต้ลม และ ตกปลา เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทป่าจำนวนมาก เช่น ป่าสงวนแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า รวมทั้งอุทยานแห่งชาติ จึงเหมาะสมแก่การนาเที่ยวและ เดินป่า แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับการนาเที่ยวและเดินป่า ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบึง เกริงกระเวีย ซึ่งมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 320,000 ไร่ ประกอบด้วย ป่าไม้ เนินเขาเตี้ย ๆ บึง และหนองน้ำ เนื่องจากบริเวณนี้เป็นแนวหินปูนซึ่งมีรูปร่างมาก ทำให้มีน้ำเต็มเฉพาะในฤดูฝน ส่วนในฤดูแล้งนั้นน้ำจะลดลงมา พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าเบญจพรรณสลับกับป่าไผ่ บริเวณที่มีความ ชุ่มชื้นตลอดทั้งปี เช่น ตามริมห้วยจะมีป่าดิบชื้นเป็นบริเวณเล็ก ๆ ซึ่งมีสัตว์ป่าชุกชุมหลายชนิด โดยเฉพาะพวกนกน้ำ ซึ่งมีทั้งนกที่อาศัยอยู่เป็นประจำและนกที่อพยพมาในช่วงฤดูหนาวจึงเหมาะ แก่การนาเที่ยวและเดินป่า ซึ่งอาจจัดให้มีหอดูนกและสัตว์อื่น ๆ ตามจุดต่าง ๆ ในบริเวณบึงเกริง กระเวีย รวมทั้งการตั้งค่ายพักแรมปิกนิก เนื่องจากอยู่ในบริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าประกอบด้วยบริเวณ บึงเกริงกระเวียมีสภาพป่าที่สมบูรณ์มีสัตว์ป่าจำนวนมาก การนาเที่ยวจึงควรมีการจำกัดนักท่องเที่ยว- เที่ยวมาให้มีมากเกินไป เพราะจะทำให้สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ

4) การลงทุนในธุรกิจอื่น ๆ ที่มีโอกาสขยายตัวและมีส่วนช่วยทำให้เกิด การพัฒนาการท่องเที่ยว ควรจะอยู่ในรูปของการปรับปรุงและขยายขีดความสามารถในการรองรับ ให้เพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง เช่น บริเวณแหล่งท่องเที่ยวหน้าพุร้อนกุยมั่ง สภาพของบ่อน้ำร้อนในปัจจุบัน

ยังไม่ถูกสุขลักษณะ การใช้ประโยชน์ยังไม่เต็มที่ ในการพัฒนาน้ำพุร้อนนี้ควรกระทำควบคู่กับการควบคุมสุขภาพอนามัยของนักท่องเที่ยว อีกทั้งให้มีการรักษาความสะอาดและควบคุมการใช้ที่ดินให้เหมาะสมธุรกิจร้านค้าของที่ระลึก เครื่องประดับกาย เช่น พวงอัญมณี และเครื่องตกแต่งบ้าน ประเภทเครื่องหวาย ควรมีการลงทุนเพิ่มขึ้นเพื่อสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ส่วนธุรกิจนันทนาการนั้น จากการสำรวจพบว่าเป็นธุรกิจประเภทบาร์เบียร์ และคอฟฟี่ชอป ส่วนใหญ่ซึ่งยังมีขนาดเล็ก ควรมีการปรับปรุงให้มีขนาดที่เหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว รวมทั้งยังควรเพิ่มบริการพิเศษอื่น ๆ เช่น ที่จอดรถ การแสดงโชว์ต่าง ๆ อีกด้วย

4.4.2 การค้าส่งและค้าปลีก

ศักยภาพทางด้านการค้าส่งและค้าปลีกของจังหวัดกาญจนบุรี ขึ้นอยู่กับฐานทางเศรษฐกิจของจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยว นอกจากนี้การค้าบริเวณชายแดนยังแสดงให้เห็นศักยภาพที่สำคัญอีกประการหนึ่งของจังหวัด โดยเฉพาะอำเภอสังขละบุรี มีที่ตั้งและสภาพการคมนาคมขนส่ง เหมาะสมที่จะเป็นเมืองค้าชายชายแดน จากการศึกษามูลค่าและปริมาณการค้าจากด่านศุลกากรสังขละบุรี พบว่าปริมาณและมูลค่าสินค้านำเข้าสูงกว่าสินค้าส่งออกอย่างเด่นชัด สินค้านำเข้า ได้แก่ ไม้ซุง แร่ดีบุก ยางพารา ถ่านไม้ ไม้ไผ่ หวาย ไม้รวก อัญมณี หยก และโคเนื้อ ส่วนสินค้าออก ได้แก่ เครื่องจักรกล และเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำไม้ ซีเมนต์ เสื้อผ้าสำเร็จรูป ยา และสิ่งผลิตทางอุตสาหกรรมอื่น ๆ อย่างไรก็ตามการค้าชายบริเวณชายแดน ยังประสบปัญหาจากการสู้รบระหว่างทหารพม่ากับชนกลุ่มน้อย ได้แก่ มอญ และกะเหรี่ยง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางคมนาคมในเขตประเทศเมียนมาร์ ความปลอดภัย และความไม่มีเสถียรภาพของเงินสกุลจ๊าด ซึ่งปัญหาดังกล่าวทั้งหมดนี้ไม่สามารถแก้ไขได้โดยตรงจากประเทศไทย